

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ

Η ακόλουθη εργασία είναι μια συλλογική προσπάθεια που κάναμε οι μαθητές της Β΄ τάξης του Γυμνασίου Μακρυγιάλου με την παρότρυνση και τη βοήθεια της θεολόγου μας κα. Τσεντόγλου Εύα.

Ξεκίνησε σαν μία εργασία στο μάθημα των Θρησκευτικών. Στη συνέχεια όμως μετά από αρκετή σκέψη και την κοινή απόφαση όλων συμφωνήσαμε να την τυπώσουμε για να μοιραστούμε και με άλλους ανθρώπους τις γνώσεις που αποκτήσαμε πάνω σ' αυτήν την εργασία.

Οι μαθητές της Β΄ τάξης του Γυμνασίου Μακρυγιάλου

*Αφιερώνεται
στη θεολόγο μας κα Τσεντόγλου Εύα*

12. 5. 2002

ΠΡΟΛΟΓΙΣΗ

Σ.β. Μιτροπολίτη Κίτρους - Κατερίνης και Αιτωκων
κ. ΑΓΛΘΟΝΙΚΟΥ

-

Μετ' αὐτοῦ Θεοῦ, τὸ πρῶτο ὄνομα τοῦ ἔργου
ἐστίν, μὲ ἀνεξίτηλα γράμματα εἰς καρδίαν καὶ εἰς
καὶ τὴν τοῦ Χριστιανοῦ, εἶναι τὴν Παναγίαν, Μυστερὶ τὴν
φυσικὴν καὶ τὴν Χριστῶν!

ὅτι αὐτὸς, χαίρομαι ποτὶ, καὶ τὴν Παναγίαν τὴν
Εὐφροσύνην Μανευμένην ἑστίαν, παρακινούμενη ἀπὸ
τὴν εὐχαρίστη καὶ ἀγαθότητα καὶ εὐχὴ καὶ
ἐξ αὐτῆς Τεσσαρτῆς, εἰσέρχεται πρὸς θαυμαστὰ ἐπι-
σημονεῖα ἑστίαν, γὰρ τὴν ἀμείλικτον προσκύβει καὶ
ἀνέματα, μὲ τὴν εὐχὴν ἡ χαίρειν εὐερίστη καὶ τὴν
εὐχὴν εὐχὴν τὴν ἑστίαν Θεοῦ.

Θεοῦ εὐχὴν τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν
Μαθητῶν γὰρ τὴν εὐχὴν εὐχὴν καὶ τὴν
εὐχὴν εὐχὴν εὐχὴν καὶ τὴν εὐχὴν, μὲ
τὴν εὐχὴν τὴν Παναγίαν καὶ.

τὸ Κίτρος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε καιρούς δύσκολους για ένα σχολείο που προσπαθεί να γίνει ελκυστικό για τους μαθητές του και τους δασκάλους του, ψάχνουμε πάντοτε να βρούμε τρόπους που τα παιδιά θα ψηλαφίσουν τη γνώση ανακαλύπτοντάς την μέσα από δικά τους προσωπικά μονοπάτια, που θα τα περπατήσουν με τρόπο ξεχωριστό και τη δική τους ευαισθησία.

Μια τέτοια προσπάθεια είναι κι αυτή που ξεκίνησε από μια ιδέα της κ. Εύας Τσεντόγλου και πραγματοποιήθηκε με δουλειά και μεράκι από τους μαθητές της Δευτέρας τάξης του Γυμνασίου Μακρυγιάλου Πιερίας.

Τα παιδιά αποφάσισαν να ασχοληθούν με το πρόσωπο της Παναγίας. Δικαιολογημένα, αφού μετά τη φυσική μας Μητέρα, την επικαλούμαστε ως Μητέρα όλου του κόσμου.

Έσκυψαν με προσοχή πάνω στο θέμα τους, έψαξαν και βρήκαν πληροφοριακά στοιχεία, αναζήτησαν ερμηνείες, κατανόησαν, συνέθεσαν. Για να γίνουν όλα αυτά συνεργάστηκαν, μοιράστηκαν γνώμες, ιδέες και συναισθήματα. Έτσι ο πλούτος που προέκυψε είναι δική τους προσωπική σταθερή γνώση. Ό,τι κερδήθηκε στην πορεία της δουλειάς κι ό,τι αυτή απέφερε ως αποτέλεσμα : Οι 15 μαθητές της Δευτέρας τάξης του Γυμνασίου Μακρυγιάλου Πιερίας, τη σχολική χρονιά 2001 – 2002, με την καθοδήγηση και τη βοήθεια της Καθηγήτριάς τους, συνέθεσαν το **δικό τους βιβλίο** για την Παναγία.

Το αποτέλεσμα, που κρατάμε ήδη στα χέρια μας, μάς δίνει την ελπίδα ότι το σχολείο μπορεί πάντα να γίνεται χώρος δημιουργίας, πρόταση ζωής και ουσιαστικής δουλειάς, που καταφέρει να ανατρέπει τη μονοτονία και φέρνει στην επιφάνεια κρυμμένες δυνατότητες τόσο των μαθητών, όσο και των δασκάλων του.

Η Σχολική Σύμβουλος Θεολόγων
Πηγή Καζλάρη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

2. Αρχές Οκτωβρίου σε μια μικρή τάξη μόλις δεκαπέντε παιδιών της Β΄ Γυμνασίου δίδαξα την 5^η διδακτική ενότητα του σχολικού βιβλίου που αναφέρεται στον «*Ευαγγελισμό της Θεοτόκου*». Τελειώνοντας το μάθημα χώρισα τα παιδιά σε ομάδες και τους ανέθεσα εργασίες σχετικές με το θέμα : α) τα προσωνόμια της Θεοτόκου, β) τη βιογραφία της, γ) θαύματα της Παναγίας, δ) οι εικόνες της Παναγίας του Αγίου Όρους και ε) η Παναγία Σουμελά.

Από την αρχή διέκρινα σ' αυτά τα μικρά παιδιά έναν έντονο ενθουσιασμό γι' αυτό που τους ανέθεσα, έτσι λοιπόν, αφού τους έδωσα τον απαραίτητο χρόνο ως τα Χριστούγεννα, ξεκίνησαν. Όταν μου παρέδωσαν τις εργασίες τους με συγκίνηση διαπίστωσα ότι είχαν δουλέψει με ζήλο και είχαν βρει περισσότερα στοιχεία απ' όσα φανταζόμουν, ξεφεύγοντας από τα όρια μιας μαθητικής εργασίας.

Τη συγκίνηση και τη χαρά μου όμως, διαδέχτηκε ο προβληματισμός για το πώς θα μπορούσα την προσπάθεια των μαθητών να την παρουσιάσω συνολικά μέσα στην τάξη αλλά και στο σχολείο και να τύχει της απαραίτητης προσοχής. Μετά από σκέψη κατέληξα πως ο καλύτερος τρόπος θα ήταν, εάν υπήρχε η δυνατότητα, να το τυπώσουμε και να το χαρίσουμε και στους συμμαθητές τους για να χαρούν και αυτοί την όμορφη αυτή εμπειρία. Εύκολο να το σκεφτεί κανείς, δύσκολο όμως να υλοποιηθεί στα πλαίσια μιας μικρής σχολικής μονάδας, όπως το Γυμνάσιο Μακρυγιάλου.

Με τη βοήθεια, όμως του Θεού και τη θέληση του παιδιών, τα οποία δέχτηκαν με ενθουσιασμό την πρόταση μου, δούλεψαν άλλους τέσσερις μήνες διορθώνοντας, εμπλουτίζοντας και συνθέτοντας τις εργασίες τους, ενώ παράλληλα με την αμέριστη υποστήριξη του Διευθυντή του σχολείου μας, του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Κίτρους – Κατερίνης και Πλαταμώνος κ.κ. Αγαθόνικου, της Σχολικής Συμβούλου των Θεολόγων κ. Πηγής Καζλάρη, του Δημάρχου Μακρυγιάλου, και του συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου μας, κατορθώσαμε να υλοποιήσουμε την σκέψη μας και την επιθυμία μας.

Εύχομαι να νοιώσετε την ίδια αγάπη και ευλάβεια για το πρόσωπο της Παναγίας της μητέρας όλων μας όπως και εμείς που εργαστήκαμε γι' αυτό το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας.

Ευχόμαστε όσοι θα πάρετε στα χέρια σας αυτό το βιβλίο, να αναγνωρίσετε την προσπάθεια μας και να συγχωρήσετε την όποια αδυναμία εντοπίσετε.

*Με αγάπη για τους μαθητές μου
Εύα Τσεντόγλου, καθηγήτρια Θεολόγος*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	5
ΧΑΙΡΕ ΘΕΟΤΟΚΕ ΠΑΡΘΕΝΕ.....	7
ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ, ΠΡΟΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΤΗΣ ΠΑΛΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟ.	10
Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ	15
ΤΑ ΨΥΧΙΚΑ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΑ - ΑΡΕΤΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.....	20
ΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ-ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	22
ΤΑ ΠΡΟΣΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ	23
ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ-ΘΑΥΜΑΤΑ	46
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ.....	76

ΧΑΙΡΕ ΘΕΟΤΟΚΕ ΠΑΡΘΕΝΕ

ΧΑΙΡΕ ΘΕΟΤΟΚΕ Παρθένε, χαίρε κεχαριτωμένη Μαρία ο κύριος μετά σου. Χαίρε η τον ασπασμόν του Αγγέλου δεξαμένη. Χαίρε η αξιωθείσα γενέσθαι Μήτηρ Θεού.

ΣΥΕΙ

Θεογεννήτρια, της σωτηρίας ημών το κεφάλαιο, Θεομήτωρ, η τροφός της ζωής ημών, Αειπάρθενος κόρη, η ευφροσύνη πασών των γενεών. Παρθενομήτωρ, η πέτρα η ποτίσασα τους διψώντας, Απειρόγαμος μήτηρ, διάδοχος τροφής του μάνα, Άγαμος νύμφη, Διάκονος τροφής αγίας, Ζωοτόκος, Έμψυχος τράπεζα ή τον άρτον ζωής χωρήσασα, Καλλιτόκος, Ακένωτος πηγή η το ύδωρ το ζων αναβλύσασα.

ΣΥΕΙ

Μητροπάρθενος, η ανήροτος χώρα, η το θείον βλαστήσασα στάχυν, πανάμωμος νύμφη, το ηδύπνοον κρίνον το πιστούς ευωδιάζον, Πανακήρατος κόρη, το σκήπτρον της Ορθοδοξίας, Αγνή Παρθένε, ο πύργος ο ασάλευτος της Εκκλησίας, Δέσποινα του κόσμου, όχημα το Πανάγιον του επί των χερουβείμ, Αγγέλων Βασίλισσα, πανάριστον οίκημα του επί των Σεραφείμ, Παρθένος Θεόνυμφος, έμψυχον παλάτιον του Παμβασιλέως, Ανύμφευτος νύμφη, χωρίον ευρύχωρον του αχωρήτου, Μεγαλοτόκος, η αφράστως γεννήσασα Θεόν, Θεοκυήτωρ, εν γαστρί τον αχώρητον χωρήσασα.

ΣΥΕΙ

Άχραντος Παρθένος, ναός ο ακατάλυτος, Απειρολεχής νύμφη, ναός Θεού έμψυχος, Πάνσεμνος κόρη, ουρανού και γης ισόρροπον οίκημα, Παναγία Παρθένος, Αχωρήτου φύσεως χωρίον ευρύχωρον, Αμίαντος κόρη, φαινός όρθρος ο τον ήλιον φέρων της δικαιοσύνης, Ευλογημένη Παρθένος, φωτός οικητήριον, Πάναγνος νύμφη, αυγή μυστικής ημέρας, Άσπιλος κόρη, ακτίς αδύτου φέγγους, Αμόλυντος Παρθένος, κατά σάρκα μήτηρ Χριστού, Άφθορος κόρη, τεκούσα Θεόν Λόγον σεσαρκημένον, Αγία Παρθένος, Θεόν λόγον ως βρέφος εν ωλέναις βαστάσασα.

ΣΥΕΙ

Πανάχραντος Δέσποινα, μήτηρ θηλάσασα τον τροφέα των όλων, σεπτόν κειμήλιον της Οικουμένης, δοχείον ουρανίου ευφροσύνης, οδηγός των πιστών σωφροσύνης, λειμών ευωδίας, Παράδεισος αφθαρσίας, κλείς της των ουρανών Βασιλείας, ολκάς των δεομένων σωτηρίαν, προνοίας Θεού, ταμείον σοφίας, Θεού δοχείον, φωτός ένδυμα, αρετής εφέστιον, Παρθένων το καύχημα, μητέρων αγλάισμα, αγνείας θησαύρισμα, Παρθενίας ωράισμα στέφος της εγκρατείας, άνθος της αφθαρσίας, στύλος της παρθενίας, Πύλη της σωτηρίας, αρχηγός νοητής αναπλάσεως.

ΣΥΕΙ

Χορηγός θεϊκής αγαθότητος, Στερρόν της πίστεως έρεισμα, Λαμπρόν της χάριτος γνώρισμα, Αποστόλων το ασίγητον στόμα, Αυλοφόρων ανίκητος θράσος, Πρεσβεία δεκτόν θυμίαμα, Παντός του κόσμου εξόλασμα, Θεού προς θνητούς ευδοκία, Θνητών προς Θεόν παρρησία, Ολόφωτος νεφέλη, Σκέπουσα Θεού λαόν, Πύρινος στήλη, Η τον Ισραήλ φωταγωγούσα, Μαρτυρίου σκηνή, Κιβωτός της Διαθήκης, Ράβδος του Ααρών, Βλαστήσασα τον Χριστόν το άνθος, Στάμνος ή το ουράνιον μάνα χωρήσασα, Κλίμαξ Ιακώβ δι' ής κατέβη ο Θεός, Πόσις η ένδροσος, Όρος το αλατόμητον, Θάλασσα η ποντίσασα Φαραώ τον νοητόν, Παρθένος και Μήτηρ, Του Εμμανουήλ προκατήγγειλέ Σε ο Ησαΐας, Προαναφωνεί Ιεζεκιήλ, Σε την πύλην την κεκλεισμένην, Δι' ής εισελεύσεται ο Θεός.

ΣΥΕΙ

Λαβίς μυστική η συλλαβούσα τον άνθρακα Χριστόν, Θεόνυμφος κόρη , Ανύμφευτος νύμφη, Μήτηρ Θεού, Βασιλέως καθέδρα, Πεσόντος Αδάμ, η ανάκλησις, Δακρύων Εύας η λύτρωσις, Έγος δυσανάβατον, Βάθος δυσθεώρητον, Βαστάζουσα τον βαστάζοντα πάντα, Αστήρ εμφανίων τον ήλιον, γαστήρ ενθέου σαρκώσεως, Νεουργός της κτίσεως, Βρεφουργός του κτίστου, Νύμφη ανύμφευτος, Μύστης απορρήτου βουλής, Πίστις δεομένων σιγής, Προοίμιον θαυμάτων Χριστού, Κεφάλαιον δογμάτων Θεού, Κλίμαξ επουράνιος δι' ής κατέβη ο Θεός, Γέφυρα μετάγουσα τους εκ γης προς ουρανόν, Αγγέλων πολυθρύλητον θαύμα, Δαιμόνων πολυθρήνητον τραύμα, Γεννήσασα αρρήτως το φως, Υπερβαίνουσα γνώσιν το φως, Θεοδόχος μήτρα, Βλαστού αμάραντον κλήμα, Καρπού ακήρατου κτήμα, Γεωργούσα φιλάθρωπον γεωργόν, Φύουσα φυτουργόν της ζωής ημών, Τράπεζα βαστάζουσα ευθηνία

ιλασμών, Λειμών της τρυφής, Λιμήν της ψυχής Εξίλασμα του κόσμου, Ευδοκία Θεού, Μήτηρ αμνού και ποιμένος, Αυλή λογικών προβάτων, Αμυντήριον εχθρών αόρατων, Ανοικτήριον θυρών παραδείσου, Λαμπρόν της χάριτος γνώρισμα, Μήτηρ αδύτου αστέρος.

ΣΥΕΙ

Άσπιλος, Αμόλυντος, Άφθορος, Άχραντος, Αγνή, Θεόνυμφος, Δέσποινα, Υπεραγία, Θεοτόκος, Υπερένδοξος, Αειπάρθενος, Ευλογημένος, Ελπίς Καταφυγή, Σκέπη, Μήτηρ Θεού, Κεχαριτωμένη.

ΣΥΕΙ

Γλυκασμός των αγγέλων, Χαρά θλιβομένων, Προστάτις Χριστιανών, Μεσίτρια προς Θεόν, Χρυσοπλοκότατος πύργος, Δωδεκάτειχος πόλις, Ηλιοκάλαντος θρόνος, Καθέδρα του Βασιλέως, Ακατανόητον θαύμα, Υψηλότερη τον ουρανών, Καθαροτέρα ηλιακών λαμπηδόνων, Ελπίς απηλπισμένων, Αντίληψις, Καύχημα.

ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ, ΠΡΟΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟ.

Στην Παλαιά Διαθήκη προεικονίζεται, προτυπώνεται και προφητεύεται ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός, ο Σωτήρας του κόσμου. Το ίδιο συμβαίνει και με την Υπεραγία Θεοτόκο και Μητέρα Του. Η Παλαιά Διαθήκη είναι γεμάτη από τύπους, προεικονίσεις και προφητείες για το πρόσωπο της Θεοτόκου και τη συμβολή της στο έργο της σωτηρίας όλου του κόσμου.

Οι πατέρες της εκκλησίας μας στα έργα τους καθώς και οι Υμνογράφοι της, που θεόπνευστα ερμήνευσαν την Αγία Γραφή, μας μιλούν για τους τύπους, τις προεικονίσεις και προφητείες της Παλαιάς διαθήκης για την Θεοτόκο.

Πριν όμως από την παράθεση των προφητειών και τύπων, είναι σκόπιμο να αναφέρουμε το παρακάτω τροπάριο της Ε΄ Ωδής του Κανόνα του Ευαγγελισμού, με την ερμηνεία που δίνει σ' αυτό ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης: « *Ξενίζη πανάμωμε, και ξένον γαρ το θαύμα σου μόνη γαρ των πάντων, Βασιλέα δέξη εν μήτρα σαρκωθησόμενον και σε προτυπούσι Προφητών ρήσεις και αινίγματα και του νόμου τα σύμβολα*».

Και η ερμηνεία του αγίου Νικόδημου είναι:

« Εσένα προεικόνισαν τα λόγια [ρήσεις] των Προφητών και οι υπαινιγμοί και τα σύμβολα του Παλαιού Νόμου, δηλαδή τα Άγια που βρίσκονται στη σκηνή, όπως η Κιβωτός της Διαθήκης, που ήταν σκεπασμένη από παντού με χρυσό, δηλαδή με την αστραφτερή λαμπρότητα της παρθενιάς. Διότι όπως ο χρυσός είναι πολυτιμότερος από όλα τα άλλα μέταλλα, έτσι και η παρθενία είναι πολυτιμότερη σε Σένα από όλα τα άλλα χαρίσματα. Εσένα προτύπωσε η Στάμνα του Μάννα, το Ραβδί του Ααρών, οι πλάκες της Διαθήκης, το Ιλαστήριο, το Χρυσό Θυμιατήριο και τα λοιπά.

Εσένα προτύπωναν τα λόγια και οι υπαινιγμοί των Προφητών: Δηλαδή ο καινούριος Τόμος του Ησαΐα, στον οποίο γράφτηκε ο Λόγος του Θεού με το δάχτυλο του Θεού, δηλαδή με το Άγιο Πνεύμα. Η πύλη του Ιεζεκιήλ, που στην είσοδο και στην έξοδο του Κυρίου, παρέμεινε κλεισμένη. Το όρος του Δανιήλ που δεν λατομήθηκε, από το οποίο κόπηκε λίθος χωρίς χέρι, δηλαδή γεννήθηκε ο ακρογωνιαίος λίθος Χριστός χωρίς συνουσία άνδρα. Η άμπελος του Ωσηέ με τα καλά κλήματα και τον άφθονο καρπό. Το διαμαντένιο τείχος του Αμώς στο οποίο στέκονταν ως άνθρωπος ο Υιός του Θεού. Το όρος του Κυρίου, τον Μιχαία, που εμφανίστηκε τον τελευταίο καιρό και υπερυψώθηκε πιο ψηλά από τα βουνά. Το

σκιερό Όρος του Αββακούμ. Ολόκληρη η χρυσή Λυχνία του Ζαχαρία επάνω στην οποία ήταν η λαμπάδα και οι εφτά λύχνοι και τα εφτά λαδοδοχεία στους λύχνους και για να πω γενικά, κέντρο και τέλος και σκοπός όλου του Νόμου και όλων των λόγων και υπαινιγμών των Προφητών, Εσύ είσαι Θεοτόκε και πριν από Σένα ο λόγος του Θεού που σαρκώθηκε».

Έτσι συγκεντρωμένους τους τύπους και τις προεικονίσεις περιλαμβάνει στο πρώτο του Εγκώμιο στην Κοίμηση της Θεοτόκου και ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, του οποίου παραθέτουμε αμέσως το σχετικό απόσπασμα:

« Εσύ -Θεοτόκε- είσαι ο βασιλικός θρόνος που κυκλώνουν οι θρόνοι, δηλαδή οι Άγγελοι, βλέποντας να κάθεται εκεί ο Κύριος και Δημιουργός τους.

Εσύ στάθηκες η νοητή Εδέμ ιερότερη και θεϊκότερη από την παλαιά -σε εκείνη κατοικούσε Αδάμ "χωματένιος", σε σένα Κύριος "από τον ουρανό".

Η κιβωτός κρατώντας τον σπόρο για ένα δεύτερο κόσμο που προεικονίζει εσένα, γιατί εσύ γέννησες τον Χριστό, τη σωτηρία του κόσμου, που καταπόντισε την αμαρτία και την κοίμισε στα κύματά της.

Εσένα προεικόνισε η βάτος, οι θεόγραφες πλάκες δική σου προχάραξη ήταν, η κιβωτός του νόμου εσένα προμηνούσε, το χρυσό σταμνί και το λυχνάρι και το τραπέζι και το "ραβδί του Ααρών που βλάστησε" ολοφάνερα ήταν δική σου προτύπωση. Από σένα, αλήθεια, η φωτιά της θεότητας, "η απεικόνιση και έκφραση του Πατέρα", τ' ολόγλυκο και ουρανόσταλτο μάννα, το ανώνυμο όνομα "που είναι πάνω από όλα τα ονόματα" το ανέσπερο και απρόσιτο φως, "της ζωής το ψωμί" το ουράνιο, ο αγεώργητος καρπός, από σένα σωματικά αναβλάστησε.

Προμήνυμα δικό σου δεν ήταν το καμίνι με τη δροσερή και συνάμα φλογερή φωτιά, εικόνα της θεϊκής φωτιάς που κατοίκησε;

Και η σκιηνή του Αβραάμ ολοφάνερα εσένα προτυπώνει: στον λόγο του Θεού που κατασκήνωσε στην κοιλιά σου η ανθρώπινη φύση πρόσφερε το ψωμί το ψημένο στην στάχτη, δηλαδή τον πρώτο και καλύτερο καρπό της, βγαλμένο από τα δικά σου αγνά αίματα, που ψηνόταν από τη θεϊκή φλόγα κι έπαιρνε τη μορφή σωστού ψωμιού, βρίσκοντας την υπόστασή της στο θεϊκό πρόσωπο του Λόγου και γινόταν έτσι αληθινό σώμα ζωντανεμένο από ψυχή λογική.

Λίγο ακόμη και θα ξεχνούσα την κλίμακα του Ιακώβ. Τι τάχα; Δεν είναι για όλους φανερό πώς στάθηκε δική σου προεικόνιση και τύπος; Όπως ο Ιακώβ είδε τις άκρες της σκάλας να ενώνουν τον ουρανό με τη γη, Αγγέλους να την ανεβαίνουν και τον αληθινά Δυνατό και Ανίκητο να παλεύει συμβολικά μαζί του, έτσι κι εσύ μεσίτεψες κι έγινες σκάλα για να κατεβεί σ' εμάς ο Θεός, που πήρε πάνω Του την ασθενική μας φύση, τη συνέπλεξε και την ένωσε με τη δική Του κι έκανε τον άνθρωπο νου ικανό να θεωρεί τον Θεό. Εσύ συνένωσες τα χωρισμένα. Γι' αυτό κατέβαιναν Άγγελοι να Τον υπηρετήσουν ως Θεό και Κύριο και άνθρωποι, που ζήσανε αγγελικά, αρπάζοντας στον ουρανό.

Και τι να πω για τα κηρύγματα των Προφητών; Δεν πρέπει να τ' αποδώσουμε στο πρόσωπό σου, αν θέλουμε να δείξουμε στο αληθινό τους νόημα;

Ποια είναι η Παρθένος, που ο Ησαΐας προείδε και προφήτεψε πώς "θα συλλάβει" και θα γεννήσει γιο, που θα είναι "Θεός μαζί μας", δηλαδή θα μένει και Θεός μετά την ενανθρώπησή Του;

Ποιο ακόμη είναι το βουνό του Δανιήλ, απ' όπου κόπηκε το αγκωνάρι, ο Χριστός, δίχως ανθρώπινη αζίνα; Δεν είσαι εσύ που παρθενικά κυοφόρησες και πάλι έμεινες παρθένα;

Ας έλθει ο Ιεζεκιήλ, ο γεμάτος πνεύμα Θεού, για να μας δείξει την κλειστή πύλη που διάβηκε ο Κύριος, δίχως αυτή να ανοίξει, όπως προφητικά είπε. Ας μας δείξει την εκπλήρωση των λόγων του. Σίγουρα θα δείξει εσένα, απ' όπου πέρασε ο Θεός όλης της κτίσης και πήρε σάρκα, χωρίς να ανοίξει της παρθενιάς η πύλη -η σφραγίδα της αληθινά μένει αιώνια-».

Μετά λοιπόν από τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη και τον άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό ας παραθέσουμε και έναν πίνακα των προεικονίσεων προφητειών και τύπων της Παλαιάς Διαθήκης για την Υπεραγία Θεοτόκο:

1. Η Θεοτόκος προεικονίζεται από τον Παράδεισο, διότι εκείνος βλάστησε εκ Θεού δέντρα χωρίς σπορά, όπως κι η Θεοτόκος γέννησε τον Χριστό χωρίς σπορά.
2. Η Θεοτόκος εικονίζεται από την Εύα βεβαίως αντιθετικά, διότι η Εύα μας έβγαλε από τον Παράδεισο, ενώ η Θεοτόκος μας επανέφερε σ' Αυτόν.
3. Η Θεοτόκος εικονίζεται από το ξύλο της ζωής, που υπήρχε στον Παράδεισο, με την έννοια ότι από αυτήν βλάστησε - γεννήθηκε ο Χριστός, ο Οποίος χαρίζει την αιώνια ζωή.
4. Η Θεοτόκος προφητεύεται στο Πρωτοευαγγέλιο ως γυναίκα που έχει σπέρμα.
5. Η Θεοτόκος εικονίζεται από την κιβωτό του Νώε, όπως ήδη μας είπε ο ιερός Δαμασκηνός.
6. Η Θεοτόκος προεικονίζεται από τη σκηνή του Αβραάμ, όπως ήδη μας είπε ο ιερός Δαμασκηνός.
7. Η Θεοτόκος εικονίζεται από την κλίμακα που ονειρεύτηκε ο Ιακώβ, από την οποία κατέβηκε, δηλαδή έγινε άνθρωπος ο Θεός.
8. Η Θεοτόκος προφητεύεται ως "βλαστός" στην ευλογία που δίνει ο Ιακώβ στον Ιούδα.
9. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τη βάτο που φλεγόταν, αλλά δεν καιγόταν, γιατί κι εκείνη δεν κατακάηκε από το Θεό που κατοίκησε μέσα της.
10. Την αιπαρθενία της Θεοτόκου εικονίζει η διάβαση της Ερυθράς θαλάσσης από τους Ισραηλίτες.
11. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τη χρυσή στάμνα που είχε μέσα της το μάννα.
12. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τη φωτεινή και σκιάζουσα νεφέλη που ήταν το σημείο της παρουσίας του Θεού.

13. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τη σκηνή του Μαρτυρίου, αλλά και από ιερά αντικείμενα που ήταν μέσα σ' αυτήν, δηλαδή: την κιβωτό του Νόμου, το ιλαστήριο, που σκέπαζε την κιβωτό, την τράπεζα της προθέσεως, τη χρυσή λυχνία, τη χρυσή στάμνα.
14. Η Θεοτόκος συμβολίζεται από το ραβδί του Ααρών, που αν και ξερό βλάστησε όπως κι εκείνη χωρίς σπέρμα άνδρα γέννησε το Χριστό.
15. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τη Δεββώρα, την ελευθερώτρια του λαού της, γιατί γέννησε τον ελευθερωτή Χριστό.
16. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τον πόκο [= μαλλί προβάτου] του Γεδεών, ο οποίος δέχτηκε την ουράνια δροσιά.
17. Η Θεοτόκος εικονίζεται από την κιβωτό, αλλά ως "έμψυχος κιβωτός".
18. Η Θεοτόκος εικονίζεται από το πύρινο άρμα, που πήρε τον προφήτη Ηλία στον ουρανό.
19. Η Θεοτόκος προτυπώνεται από την Ιουδίθ και την Εσθήρ, τις ελευθερώτριες του λαού τους.
20. Η Θεοτόκος εικονίζεται ως παστάδα, δηλαδή νυφικός θάλαμος, από τον οποίο προήλθε ο Χριστός.
21. Της Θεοτόκου προφητεύεται η εσωτερική της δόξα, δηλαδή ο καρπός της κοιλίας της.
22. Η Θεοτόκος προτυπώνεται ως βασίλισσα, που κάθεται στα δεξιά του Κυρίου.
23. Η Θεοτόκος προφητεύεται ως η "καλλονή του Ιακώβ", την οποία διάλεξε ο Χριστός για να γεννηθεί από αυτήν.
24. Η Θεοτόκος προφητεύεται ως ο άγιος ναός του Θεού.
25. Η Θεοτόκος προεικονίζεται από το όρος Σιών, το κατοικητήριο του Θεού.
26. Η Θεοτόκος εικονίζεται ως άγιασμα.
27. Η Θεοτόκος και μάλιστα η αγνότητά της προτυπώνεται από τη νύφη του Άσματος των Ασμάτων.
28. Η Θεοτόκος προτυπώνεται από την κλίνη του Σολομώντος.
29. Η Θεοτόκος προτυπώνεται από τον Ωσηέ, ως άμπελος ευκληματούσα.
30. Η Θεοτόκος εικονίζεται ως διαμαντένιο τείχος.
31. Η Θεοτόκος εικονίζεται ως βαθύσκιο όρος.
32. Η Θεοτόκος στον προφήτη Ζαχαρία προεικονίζεται από την Σιών.
33. Η Θεοτόκος, από τον ίδιο τον Ζαχαρία, εικονίζεται ως χρυσή λυχνία, όπως ερμηνεύει ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης.
34. Η Θεοτόκος εικονίζεται ως εμφανές όρος.
35. Η Θεοτόκος εικονίζεται από τον θρόνο του Θεού.
36. Η Θεοτόκος προτυπώνεται ως μυστική λαβίδα.
37. Η Θεοτόκος προφητεύεται ότι θα γεννήσει τον Χριστό.
38. Τη Θεοτόκο εικονίζει ο "καινός τόμος", τον οποίο αναφέρει ο Ησαΐας.

- 39. Η Θεοτόκος προφητεύεται από τη ράβδο, η οποία προέρχεται από τη ρίζα του Ιεσσαί.
- 40. Η Θεοτόκος προτυπώνεται από τη νεφέλη την ελαφρά, η οποία φεύγει για την Αίγυπτο.
- 41. Η Θεοτόκος εικονίζεται στον Ησαΐα ως διψασμένη γη.
- 42. Η Παρθενιά της Θεοτόκου προεικονίζεται από την κλεισμένη πύλη, που αναφέρει ο Ιεζεκιήλ.
- 43. Η Θεοτόκος προφητεύεται από το Δανιήλ ως όρος.
- 44. Τη Θεοτόκο εικονίζει το καμίνι, στο οποίο έριξαν τους τρεις Παίδες.

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Κατά την αρχαία παράδοση της εκκλησίας, η Θεοτόκος γεννήθηκε από υπόσχεση, γύρω στο 16^ο με 17^ο έτος πριν από τη γέννηση του Χριστού, από γονείς που δεν μπορούσαν να κάνουν παιδιά και μεγάλους σε ηλικία, τον Ιωακείμ και την Άννα, από τους οποίους ο πατέρας της καταγόταν από το βασιλικό γένος του Δαβίδ, της φυλής του Ιούδα, ενώ η μητέρα της η Άννα από την ιερατική φυλή του Λευί, κόρη του ιερέα Ματθάν και της Μαρίας. Επειδή οι γονείς της ήταν άτεκνοι παρακαλούσαν μέρα-νύχτα το Θεό να τους χαρίσει ένα παιδί με την υπόσχεση ότι το παιδί που θα γεννηθεί θα το αφιέρωναν στο Θεό ως ένδειξη της ευγνωμοσύνης τους απέναντί του. Ο Ιωακείμ πήγε στην έρημο να προσευχηθεί.

Ο Ιωακείμ έμεινε στην έρημο περίπου 35-40 μέρες. Κάποια στιγμή παρουσιάστηκε μπροστά του ο Αρχάγγελος Γαβριήλ και του είπε ότι φτάνουν οι προσευχές που έκανε και ότι η Άννα θα κάνει παιδί σε πολύ λίγο καιρό. Πράγματι μέσα σε λίγο καιρό είχε γεννήσει τη Θεοτόκο. Στις 8 Σεπτεμβρίου γιορτάζουμε το γενέθλιο της.

Μετά τη γέννηση της Παναγίας οι γονείς της την αφιέρωσαν στο ναό των Ιεροσολύμων. Εκεί έζησε και γνώρισε την ιουδαϊκή πίστη μέχρι τα 12 χρόνια της.

Ήταν παρθένα και μνηστευμένη με τον Ιωσήφ. Χωρίς αμφιβολία η Θεοτόκος είναι το πρόσωπο εκείνο, που μέσα στην ιστορία της εκκλησίας μας έφτασε στην πληρέστερη δυνατή ενότητα με το Θεό. Η Παναγία ήταν ο μοναδικός άνθρωπος, που δέχτηκε την πρόσκληση-πρόκληση, για να γίνει θύρα, μέσω της οποίας ο Χριστός θα έρθει στον κόσμο, και σ' αυτήν την πρόσκληση δεν είπε όχι. Επιλέγοντας ελεύθερα (γιατί ο Θεός μας, ο Θεός της αγάπης και της ελευθερίας δεν πιέζει κανένα) αποδέχεται την πρόταση του Θεού.

Η Παναγία κατοικούσε στη Ναζαρέτ, όταν δέχτηκε τον ευαγγελισμό του αρχαγγέλου Γαβριήλ: *«Χαίρε κεχαριτωμένη ο Κύριος μετά σου, ευλογημένη συ εν γυναιξί»*. Η απίστευτη αυτή αγγελία την τάραξε βαθιά, αλλά στη συνέχεια υποτάχτηκε ταπεινά, λέγοντας: *«Ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου»* (είμαι στη διάθεσή του Κυρίου, ας γίνει σύμφωνα με το λόγο σου). Μετά τον ευαγγελισμό πήγε στην *«Ορεινή»* και επισκέφτηκε το σπίτι του Ζαχαρία, όπου ασπάστηκε την Ελισάβετ. Από την Ελισάβετ άκουσε τα προφητικά λόγια, ότι είναι ευλογημένη ανάμεσα στις γυναίκες και ότι είναι ευλογημένος ο «καρπός της κοιλίας» της.

Η Παρθένος Μαρία, λοιπόν, γίνεται συνεργάτης-βοηθός του Χριστού στο λυτρωτικό Του έργο για τη σωτηρία του κόσμου. Ταυτόχρονα αποτελεί το δώρο της ανθρωπότητας στο Δημιουργό Της. Στο πρόσωπο της Παναγίας αρχίζει η εκπλήρωση του σχεδίου του Θεού για τη Θέωση όλης της δημιουργίας. Μια

πραγματικά νέα εποχή αρχίζει για τον κόσμο όλο από τη στιγμή που η Παρθένος Μαρία αποδέχεται τη μετοχή της στο θεϊκό σχέδιο.

«Τιμούμε την Παναγία», λέει ο Κάλλιστος «επειδή είναι η Μητέρα του Θεού. Δεν την τιμούμε μεμονωμένα, αλλά λόγω της σχέσης της με το Χριστό. Έτσι, η τιμή που δείχνουμε στη Θεοτόκο, Όχι μόνο δεν μειώνει τη λατρεία μας προς το Θεό, αλλά ακριβώς έχει το αντίθετο αποτέλεσμα, όσο περισσότερο τιμούμε τη Θεοτόκο, τόσο περισσότερο συνειδητοποιούμε τη μεγαλειότητα του Υιού της, επειδή τιμούμε τη μητέρα ακριβώς λόγω του Υιού». «Γεννώντας τον Χριστό, ως παγκόσμια Εύα, τον γεννά για όλους και επομένως τον γεννά και για κάθε ψυχή» (Π. Ευδοκίμωφ).

Όταν εκδόθηκε το διάταγμα της απογραφής του πληθυσμού, ο Ιωσήφ και η Μαρία πήγαν από τη Ναζαρέτ στην Ιουδαία, στην πόλη του Δαβίδ, τη Βηθλεέμ. Εκεί η Παναγία γέννησε τον Ιησού και τον κοίμισε στην φάτνη των ζώων. Για να αποφύγει το Θείο βρέφος το μαχαίρι του Ηρώδη, οι γονείς του το οδήγησαν στην Αίγυπτο, όπως τους συμβούλευσε ένας άγγελος, σταλμένος από τον Κύριο. Μετά το θάνατο του Ηρώδη πήγαν στη Ναζαρέτ.

Γεννά το Χριστό, που είναι το φως της αλήθειας της δικαιοσύνης. Το φως «το φωτίζουν πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον». «Πάντα άνθρωπον» χωρίς διακρίσεις.

Ο προφήτης Συμεών είπε στην Παναγία ότι ο γιος της θα γίνει αιτία να πέσουν και να αναστηθούν πολλοί στο Ισραήλ και ότι θα γίνει «σημείον αντιλεγόμενον», ακόμα ότι την καρδιά της θα τη σχίσει σαν κοφτερό μαχαίρι. Πραγματικά με καρδιά που σπάραζε από τον πόνο παραβρέθηκε στην σταύρωση του γιου της.

Ο Ιησούς την εμπιστεύτηκε στο μαθητή του Ιωάννη, ο οποίος από τη στιγμή εκείνη την πήρε στο σπίτι του. Η Παναγία παραβρέθηκε στην ταφή του Ιησού και αργότερα κατά την Πεντηκοστή στην επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος στους Αποστόλους. Υπάρχουν πληροφορίες ότι έζησε ακόμα 11 χρόνια και πέθανε σε ηλικία 59 χρόνων.

Όπως προείπαμε αμέσως μετά το θάνατο του Ιησού Χριστού, μετά από εντολή του ίδιου, παρέλαβε την Παναγία Μητέρα Του ο Ευαγγελιστής Ιωάννης στο σπίτι του, όπου έμενε αυτός με τον αδερφό του Ιάκωβο και με τη δική τους μητέρα, τη Σαλώμη, στενή συγγενή της Θεοτόκου. Εκεί έμενε κι αυτή μετά την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος και κατά την εποχή των ειρηνικών καιρών της εκκλησίας των Ιεροσολύμων και κατά την εποχή των διωγμών. Όταν πλησίασε ο καιρός, που ο Σωτήρας μας ευδόκησε να παραλάβει κοντά του τη μητέρα του, της έστειλε μήνυμα με άγγελο, τρεις μέρες νωρίτερα, για τη μετάβασή της από την πρόσκαιρη στην αιώνια και μακάρια ζωή. Και αυτή μόλις το άκουσε, ανέβηκε βιαστικά στο όρος των Ελαιών, όπου συχνά πήγαινε να προσευχηθεί. Και αφού ευχαρίστησε το Θεό, γύρισε στο σπίτι του Ιωάννη.

Εκεί γνωστοποίησε την ερχόμενη Κοίμησή της. Θρήνοι όλων των γυναικών ξέσπασαν γύρω της. Αλλά η Παναγία μητέρα όλων μας, τους υπενθύμισε ότι πηγαίνει στον Κύριό της και στον Υιό της, και τους βεβαίωσε ότι δε θα παύσει να είναι κοντά Του και να Του λείει για τη σωτηρία των αμαρτωλών και την ενίσχυση των λυπημένων και των εγκαταλελειμμένων. Έπειτα πήρε τους δυο χιτώνες της - μόνο αυτούς είχε - και έδωσε τον καθένα σε δύο φτωχές χήρες.

Την τρίτη μέρα λίγο πριν την κοίμηση της Θεοτόκου, συνέβη κατά την παράδοση, κάτι θαυμάσιο. Οι απόστολοι δεν ήταν όλοι στα Ιεροσόλυμα, αλλά οι περισσότεροι απ' αυτούς βρίσκονταν σε μακρινούς τόπους κηρύττοντας το Ευαγγέλιο. Ξαφνικά δύναμη Πνεύματος Αγίου, με τη μορφή νεφελών, τους έφερε στο σπίτι της Θεομήτορος. Αυτή τότε τους φανέρωσε την αιτία της ξαφνικής τους συγκέντρωσης. Έπειτα αφού σήκωσε τα μάτια στον ουρανό, προσευχήθηκε για την ειρήνη του κόσμου και ευλόγησε τους Αποστόλους. Τέλος ανέγειρε στο κρεβάτι, έδωσε στο σώμα της το σχήμα που ήθελε και έτσι παράδωσε την Παναγία ψυχή της στα χέρια του Υιού και Θεού της.

Οι απόστολοι αφού σήκωσαν με ευλάβεια και λαμπαδηφορία το κρεβάτι του θεοδόχου εκείνου σώματος το μετέφεραν στη Γεθσημανή. Και ενώ η αγία εκείνη συνοδεία έψαλλε ύμνους επιτάφιους και άγγελοι έψαλλαν μαζί τους την ανωτέρα των Χερουβεΐμ, διαλαλώντας τη χαρά και την αγαλλίαση, που αισθάνονταν γιατί θα δέχονταν τη Μητέρα του Βασιλιά τους. Στο δρόμο όμως τους συνάντησε ιουδαϊκός όχλος. Και καθώς πληροφορήθηκαν, ότι το λείψανο που εκφερόταν άνηκε στη μητέρα του Ιησού, μερικοί θέλησαν να σταματήσουν το κρεβάτι που είχε πάνω του αυτή που γέννησε το λυτρωτή. Αλλά μόλις πλησίασαν, η θεία δίκη έπεσε σκληρή πάνω στα κεφάλια τους. Οι ανόσιοι δράστες της αυθάδους απόπειρας αμέσως έγιναν τυφλοί. Ενώ κάποιος που προσέβαλε το λείψανο του κόπηκαν, με αόρατη πληγή, τα χέρια του.

Το θαύμα αυτό άνοιξε τα πνευματικά μάτια των παθόντων. Αφού γονάτισαν και εντελώς μετανοιωμένοι, ζήτησαν συγχώρεση και ομολογούσαν πίστη στο Χριστό. Και το θείο έλεος δόθηκε με όλη του την αγάπη και την επιείκεια. Οι τυφλοί μπορούσαν να δουν, και του άλλου τα χέρια αποκαταστάθηκαν. Με αυτόν τον τρόπο ήρθε ζωή και από το θάνατο Εκείνης που γέννησε τη Ζωή του κόσμου. Και έπειτα η συνοδεία κατέβηκε στην κοιλάδα του Ιωσαφάτ, η οποία ονομάζεται και κοιλάδα Κλαυθμώνος, ή κοιλάδα της Γεσθημανής. Και όταν έφτασαν στο χωριό Γεθσημανή, στη μέση της χαράδρας, μεταξύ του όρους Μόριο και του όρους των Ελαιών, εκεί κατέθεσαν σ' ένα τάφο λαξευτό το Πανάγιο σκήνωμα της Θεοτόκου.

Κατά την ιστορία, την οποία βεβαιώνει η παράδοση, η θεία οικονομία, έκανε έτσι ώστε ένας από τους Αποστόλους, ο Θωμάς, να μην παρευρίσκεται στη σύναξη των άλλων. Έφτασε όμως μετά από τρεις ημέρες, και παρακάλεσε τους υπόλοιπους Αποστόλους να τον συνοδεύσουν για να προσκυνήσει το άγιο σώμα της Θεοτόκου. Η παράκλησή του εισακούστηκε, αλλά όταν άνοιξαν τον τάφο,

τους κυρίευσε κατάπληξη και θαυμασμός. Το σώμα έλειπε και στο μνήμα υπήρχε μόνο το εντάφιο σεντόνι. Έτσι η Παναγία μας *«μετέστη προς την ζωήν»*.

Οι διαμαρτυρόμενοι καταγελούν αυτή την παράδοση και τη θεωρούν γέννημα δεισδιαιμονίας. Αυτόν το χλευασμό τον θεωρούμε ότι προέρχεται από την πλήρη τους απιστία προς το Χριστό. Αλλά για το χριστιανό που πιστεύει, το παράδοξο, αν εκείνος ο οποίος πρόκειται να αναστήσει κάποια μέρα όλα τα σώματα, ανάστησε την ίδια του τη μητέρα τρεις ημέρες μετά την κοίμησή της;

Θα πουν οι διαμαρτυρόμενοι ότι αυτή η ανάσταση θα παρουσίαζε προνομιακή ανισότητα; Αλλά παρόμοια θα ήταν αδύνατο σύμφωνα με αυτή την κακόζηλη λογική, να γεννηθεί από την Παρθένο ο Σωτήρας του κόσμου.

Αφού όμως αυτή μένει ανά τους αιώνες μία και μοναδική, γιατί να μην είναι και γι' αυτήν η ανάσταση κάτι το μοναδικό;

Έπειτα οι διαμαρτυρόμενοι, κατά την Αγία Γραφή, πιστεύουν ότι έφυγαν από αυτόν τον κόσμο ζωντανοί ο Ενώχ και ο Ηλίας. Γιατί να δεχτούμε, ότι γι' αυτούς ήταν δυνατό, ενώ δεν ήταν δυνατό να αναστηθεί η μητέρα του Χριστού, εκείνη, η οποία, αποκαλείται κεχαριτωμένη και ευλογημένη και είναι υποκείμενο μακαρισμού όλων των γενεών;

Οι Ευαγγελιστές τονίζουν ότι η Παναγία σ' ολόκληρη τη ζωή της, άκουγε όσα της έλεγε ο Χριστός. Και όχι μόνο τα άκουγε αλλά και τα βίωνε. Λέει ο Λουκάς *«η Μητηρ Αυτού διετήρει πάντα τα ρήματα ταύτα εν τη καρδιά αυτής»*

Η Θεοτόκος αποτελεί πρότυπο για κάθε χριστιανό στον αγώνα του για τελείωση-θέωση. Αν ο χριστιανός θέλει να της μοιάσει, τότε ο μόνος τρόπος είναι στη ζωή του να τηρήσει αυτό, που η Παρθένος απηύθυνε στους υπηρέτες του γάμου της Κανά *«ότι αν λέγη υμίν ποιήσατε»* να τηρεί δηλαδή τις εντολές του Θεού για να φτάσει στην αγιότητα. Τελικά πρώτη η Παναγία απέδειξε, ότι η αγιοσύνη δεν είναι ουτοπία αλλά κερδίζεται με το *«κάλλος»*, δηλαδή την ομορφιά της ανθρώπινης φύσης, όταν διατηρηθεί και δεν αλλοιωθεί από την αμαρτία. (Αλ. Καριώτογλου)

Η Παναγία είναι η ελπίδα για κάθε απελπισμένο. Η μεγαλύτερη μορφή της παγκόσμιας λογοτεχνίας, ο Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, κατόρθωσε να ξεφύγει από τις θλίψεις και τα αδιέξοδα της ζωής και να ξαναβρεί το δρόμο της χαράς και της δημιουργίας, χάρη στη Μητέρα του Θεού. Όπως αναφέρει ο ίδιος, αυτό που τον στήριξε ήταν η καθημερινή προσευχή του *«την πάσα ελπίδα μου εις Σε ανατίθημι. Μητηρ του Θεού, φύλαζόν με υπό την σκέπην σου»*. Αυτή την προσευχή έμαθε από παιδί και αυτήν έμαθε στα παιδιά του. Η Θεοτόκος μοιράζει την αγάπη της σ' όλους, απαλύνει τον πόνο των κατατρεγμένων, γίνεται το στήριγμα για τα θύματα της ζωής και της ιστορίας.

Από τα ευαγγελικά χρόνια, η Παναγία προβάλλει για όλους, η μεγάλη κυρία της αγάπης και της έννοιας, μάνα ανθρώπινη που σκύβει στοργικά σε κάθε πόνο. Ιδιαίτερα ο λαός μας που τον διαπνέει βαθύτατη πίστη την νιώθει κοντά του σε κάθε περίπτωση.

Οι γεωργοί την βλέπουν Κυρά καλόβολη να ποτίζει τα μπουστάνια τους. Οι ναυτικοί την βλέπουν γοργόνα μπρος από τα καράβια τους να ησυχάζει τα κύματα. Οι εκατοντάχρονοι γριές την έχουν πλάι τους, γλυκομίλητη γειτόνισσα, που τις βοηθά στη ρόκα και στο γύρισμα της ανέμης. Οι κουρασμένες κυρές την ευχαριστούν που τους μεγαλώνει το υφαντό πανί του αργαλειού και δένει με δύο σπίθες τα μηλόγλυκα. Τα ορφανά που κοιμούνται σε ξένα καταγώγια της πιάνουν το χέρι καθώς τους φτιάχνει τα σκεπάσματα στις πλατούλες τους. Και οι στρατιώτες που πολεμούν την αντικρίζουν να τους δείχνει τον δρόμο της νίκης.

Τέλος απ' αυτήν τη μεγάλη Κυρά της έγνοιας και της αγάπης ο λαός μας έχει πλέξει ένα πλήθος παραδόσεις και θρύλους που από τα πανάρχαια χρόνια από γενιά σε γενιά φτάνουν ως τις μέρες μας. Για όλη την αγάπη και την έγνοια της ο λαός μας περιβάλλει τη Μητέρα του Χριστού με ιδιαίτερη τιμή. Σε όλα σχεδόν τα χωριά η πρώτη εκκλησία είναι αφιερωμένη στο όνομά της. Και ακόμα άπειρα είναι τα ξωκλήσια, τα κτίσματα στη Χάρη Της, που σαν μεγάλα αγιόκρινα προβάλλουν σε κάμπους, ράχες κι ακρογιαλιές.

Τα καλοκαίρια μάλιστα, από την πρώτη μέρα του Αυγούστου ως την γιορτή της Παναγιάς όλοι τούτοι οι μικροί και μεγάλοι ναοί, δέχονται ταπεινούς προσκυνητές. Γυναίκες που κρατούν ευλαβική νηστεία, πιάνουν τα ψαλτήρια και ήρεμα, γλυκά ψέλνουν τους παρακλητικούς κανόνες της Θεοτόκου. Παράλληλα ο λαός μας με την πλούσια και αγνή του φαντασία, για να υμνήσει την Παναγία και την απέραντη αγάπη που δείχνει στους ανθρώπους, της έδωσε αμέτρητες ονομασίες. Όλα αυτά παραδόσεις εκκλησιαστικές, θρύλοι και επωνυμίες της Παναγίας, δείχνουν πως η μητέρα του Χριστού μένει πάντα για το λαό μας, στοργική, Μεγάλη Κυρά του.

Αφάνταστα μεγάλη είναι η τιμή που η Δυτική εκκλησία πρόσφερε στην Παναγία. Γι' αυτήν γράφτηκαν το Μεγάλο και το Μικρό Ψαλτήριο και τα Μαριανά βιβλία. Αλλά και η Ανατολική εκκλησία την τίμησε εξαιρετικά. Οι Βυζαντινοί τη θεωρούσαν πολιούχο. Οι διαμαρτυρόμενοι περιόρισαν τη λατρεία τους στις γιορτές που έχουν σχέση με το Χριστό, όπως ο Ευαγγελισμός κ.λ.π.

Αυτοί που ασχολήθηκαν με την εικονογράφηση της Παναγίας ονομάζονται παναγιογράφοι. Συνήθως φιλοτεχνούν εικόνες που παριστάνουν τα Εισόδια, τον Ευαγγελισμό, τη Γέννηση και την Κοίμηση. Στην κόγχη του ιερού των εκκλησιών καθιερώθηκε ο τύπος της «Πλατυτέρας».

ΤΑ ΨΥΧΙΚΑ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΑ - ΑΡΕΤΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Τα ψυχικά προτερήματα- αρετές της Θεοτόκου δεν είναι μόνο εκείνες, που έδειξε η πάναγνος Παρθένος κατά την ώρα του Ευαγγελισμού. Είναι οι αρετές, που τη στολίζανε σ' όλη της την προηγούμενη ζωή. Γι' αυτό ο Θεός την εξέλεξε, Αυτήν Μόνην, μεταξύ όλων των γυναικών, για να γίνει Μητέρα του Θεού και μητέρα όλων των ανθρώπων.

Αξιώθηκε, λοιπόν, η Θεοτόκος να γίνει Θεομήτωρ! Υπάρχει ανώτερο! Και τούτο διότι στο πρόσωπό της Παναγίας ήταν συγκεντρωμένες όλες οι αρετές, όλα τα ανώτερα πνευματικά και ψυχικά προτερήματα. Αναφέρονται ενδεικτικά μερικές από τις αρετές της Θεοτόκου ως εξής:

α. Η Πίστη

Πρώτη απ' όλες τις αρετές της Παρθένου Μαρίας πρέπει να υπογραμμισθεί η μεγάλη, σταθερή και ακλόνητη πίστη. Ξεπερνούσε όλες τις νέες στην πίστη. Είχε μια πίστη δυνατή, φλογερή, πηγαία, ανεξάντλητη. Μια πίστη, που ξεχνόταν από μέσα της σαν άνθος, σαν γάργαρα νερό, σαν θεία μοσχοβολιά. Ήταν πίστη με ρίζες βαθιές, που διακλαδιζόταν σε κάθε της σκέψη και κάθε της πράξη... Ήταν παραδομένη τελείως στα χέρια του Θεού και ζούσε για το Θεό και την άλλη αιώνια ζωή, την αιώνια πατρίδα μας.

β. Η Σεμνότητα

Ήταν επίσης η Παρθένος Μαρία σεμνή και ντροπαλή. Όλη της η ζωή πέρασε σε μια θαυμάσια σεμνότητα. Ποτέ της δεν ξέφυγε απ' αυτήν την αρετή. Και με τη σεμνότητα αυτή έκρυβε τους θησαυρούς της ψυχής από τα μάτια των Ναζαρηνών.

γ. Η Ταπείνωση

Ακόμη η αειπάρθενος Μαρία ήτανε ταπεινή και πολύ απλή. Ζούσε σαν την πιο φτωχή και την πιο άσημη νέα κοπέλα. Η ταπεινοφροσύνη της ήταν τόσο μεγάλη που ποτέ δεν άφησε τον εγωισμό να την πλησιάσει. Ούτε την πιο μεγάλη στιγμή του "Χαίρε", που της είπε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ...

δ. Η Υπακοή

Μια άλλη μεγάλη αρετή της κόρης της Ναζαρέτ Μαριάμ, που κοσμούσε την νεαρή Παρθένο, ήταν η υπακοή. Η υπακοή της ήτανε τυφλή υποταγή και αφοσίωση στον Τριαδικό Θεό. Ήτανε απέραντη η αγάπη της για το Νόμο του Θεού. Πάντοτε εκτελούσε το άγιο θέλημά Του και τις θείες εντολές Του.

ε. Η σύνεση

Την διέκρινε ακόμη την άωμη Παρθένο η φρονιμάδα και η σύνεση. Ήτανε η μυαλωμένη κοπέλα. Προσεκτική και άγρυπνη πάντοτε. Δεν ήταν σαν

την Εύα που τόσο εύκολα παρήκουσε την εντολή του Θεού. Είναι η Κυρία του παντός αντίθετο της Εύας. Σκέψη, νους, λογική, πίστη σύνεση κ.α., όλα συνδέονται αρμονικά. Και όλη αυτή η πνευματική περιουσία διαφυλάσσεται σαν κόρη οφθαλμού.

στ. Η Αγιότητα

Και πάνω απ' όλα αυτά τα ανεκτίμητα πνευματικά σμαράγδια των αρετών της Κεχαριτωμένης λαμποκοπάει το άφθαρτο διαμάντι της Αγιότητας. Είναι η πάναγνος νέα, η θεοδόχος, η απαστράπτουσα, το ευωδέστατο λουλούδι, ο κατάλευκος κρίνος.... Είναι η ΠΑΡΘΕΝΟΣ, η ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΣ, η ΑΜΕΜΠΤΟΣ, η ΑΜΙΑΝΤΟΣ, η ΑΜΟΛΥΝΤΟΣ, η ΠΑΝΑΓΙΑ.

Μέσα σ' αυτήν την ανθοδέσμη των προτερημάτων, των αρετών τα χάνει και ο ουρανόσταλτος Αρχάγγελος και σε δυο μονάχα λέξεις συγκεντρώνει όλο το ψυχικό και πνευματικό μεγαλείο Της «Χαίρε Κεχαριτωμένη...».

Σ' αυτόν, λοιπόν, τον αμόλυντο κι αγνό κήπο της ψυχής της Απειρογάμου, εισχωρεί το Πνεύμα το Άγιο. Θαυματουργικός τότε την ελευθερώνει από το προπατορικό αμάρτημα και προετοιμάζεται το Μυστήριο της Ασπόρου Συλλήψεως...

ΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ- ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Διερωτάται κανείς αλήθεια πώς ήταν εξωτερικά η Θεοτόκος;

Ο Άγιος Νικόδημος ερμηνεύοντας την Ωδήν της, και συγκεκριμένα το ότι επέβλεπεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού, βρίσκει την ευκαιρία να υποσημειώσει και για τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της ως παρακάτω:

«Η Κυρία Θεοτόκος κατά τα εξωτερικά της χαρακτηριστικά και το ήθος του σώματος, ήταν σεμνή και σεβάσμια σε όλα, μιλούσε λίγο και όταν ήταν ανάγκη. Ήταν γρήγορη στο να υπακούει και καταδεκτική. Τιμούσε όλους και τους προσκυνούσε- σεβόταν».

«Είχε το μέτριο ανάστημα του σώματος και ήταν συμμετρικό ή όπως άλλοι λένε είχε ανάστημα υψηλότερο απ' το κανονικό. Δεν ξανοιγόταν σε κάθε άνθρωπο. Βρισκόταν μακριά από άσκοπα γέλια και έξω από κάθε ταραχή και θυμό».

«Το χρώμα του σώματος που δέχθηκε το Θεό, ήταν όμοιο με το χρώμα του σιταριού. Είχε ξανθές τις τρίχες της κεφαλής της. Είχε μάτια πολύ ωραία, χρωματισμένα με θεία σεμνότητα, στολισμένα με ζωηρές κόρες και όμοιες με την ελιά και διακοσμημένα με όμορφες βλεφαρίδες. Είχε μαύρα φρύδια σε κυκλικό σχήμα».

«Είχε μύτη ομαλή και ευθεία. Τα πανάμωμα χείλη της ήταν ανθηρά, που έλαμπαν κόσμια με χρώμα ερυθρό [κόκκινο] και ήταν γεμάτα από τη γλυκύτητα των λόγων. Είχε πρόσωπο ιεροπρεπές, όχι στρογγυλό αλλά λίγο μακρύ».

«Είχε τα χέρια της, που δέχθηκαν το Θεό μακριά. Όμοια και τα δάχτυλα των χεριών, μακριά και πλασμένα με λεπτότητα. Ήταν χωρίς υπερηφάνεια και επίδειξη, χωρίς να δείχνει καμιά ανοησία ή έκλυση. Είχε υπερβολική ταπείνωση».

«Φορούσε και αγαπούσε ρούχα χρωματισμένα φυσικά από μόνα τους, όπως αυτό φαίνεται από το άγιο και ιερό Μαφόριο, που είχε δικό του χρώμα».

«Και για να πούμε γενικά, η Κυρία Θεοτόκος ήταν και κατά τα εξωτερικά μέλη του πανάχραντού της σώματος, γεμάτη από τόση θεία χάρη και σεβασμιότητα, ώστε, όταν κανείς την έβλεπε, δεχόταν στην ψυχή του κάποιο σεβασμό και ευλάβεια, αναμιγμένη μαζί με μια εσωτερική χαρά και χωρίς να την ξέρει από πριν, γνώριζε ότι αληθινά αυτή είναι Μητέρα Θεού».

Η Θεοτόκος Μαρία όμως ήταν Παρθένος, όχι μόνο στο σώμα, αλλά και στον νου και στην ψυχή. Η αειπαρθενία της Παναγίας διδάσκεται στην Εκκλησία μας και "εποπτικά".

Πάντοτε στις ιερές εικόνες Της παρουσιάζεται με τρεις αστέρες [έναν στο μέτωπο και δύο στους ώμους] που δείχνουν πώς ήταν Παρθένος προ, κατά και μετά τον τόκο, δηλαδή πάντοτε, γι' αυτό και την λέμε Αειπάρθενο.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Δυο χιλιάδες περίπου προσωνύμια σ' όλη την Ελλάδα και άλλα τόσα περίπου εκτός Ελλαδικού χώρου αποδίδονται στην Παναγία και φανερώνουν πόσο στενά συνδέεται η Θεοτόκος με τη ζωή του Ελληνικού λαού που σέβεται και τιμά την Υπεραγία Θεοτόκο περισσότερο από κάθε άλλο ιερό πρόσωπο.

Παραθέτουμε με αλφαβητική σειρά τα παρακάτω επίθετα

Α

Αγάπη (Κύπρος)
Αγαθωνίτισσα (Φθιώτιδα)
Αγγελόκτιστος (Κύπρος)
Αγγέλου (Αθήνα)
Αγγέλων τερπνότης
Αγεώργητος χώρα
Αγεωργήτως βλαστήσασα Χριστόν
(Άνδρος)
Αγία
Αγία Αγίων
Αγία Αγίων μεϊζων
Αγία Λεούσα (Αθήνα)
Αγία Πηγή
Αγία Νάπα (Κύπρος)
Αγία Σιών
Αγία Σκέπη (Εδεσσα)
Αγιαμπελιώτισσα
Αγιασμός
Αγιασώτισσα
Αγιογαλούσαινα (Άνδρος)
Αγιοδεκτική (Χίος)
Αγιολαζαριώτισσα
Αγιολήτου (Κύπρος)
Αγιόπρωτος κόρη
Αγιοσωρείτισσα (Σινά - Κων/πολη)
Αγισηλιώτισσα (Σάμος)
Αγιωτέρα

Αγιωτέρα αγίων, πασών δυνάμεων
Αγιωτέρα των αγγέλων
Αγκαράθου (Ηράκλειο)
Άγκυρα
Αγλαόκαρπον δένδρον
Αγλαόμορφος παστάς
Αγνείας θησαύρισμα
Αγνή
Αγνή νυμφότοκος
Αγνοτέρα
Αγορίτσα (Βόλος)
Αγριδιώτισσα
Αγριλιώτισσα (Κεφαλονιά)
Αγρινιώτισσα (Κεφαλονιά)
Αγροκοιλιώτισσα
Αγρού (Κων/πολη)
Αδαμιαία
Αδιάβατος θάλασσα
Αδιόδευτος πύλη
Άδυτον άστρον εισάγον κόσμω τον
μέγαν ήλιον
Αείρους ποταμούς
Αέναος κρήνη
Αειπάρθενος
Αερική (Σιάτιστα)
Αθάνατος πηγή
Αθηναία – Παναγία (Αθήνα)

Αθηναϊώτισσα (Σιάτιστα)
Αθηνιώτισσα
Αιγαιοπελαγίτισσα
Αιματούσα (Πάφος)
Αιμυαλών (Δημητσάνα)
Αιρκώτισσα (Κυρήνεια)
Αιτωλικού (Κυρήνεια)
Ακαδημιώτισσα (Νάξος)
Ακαθή (Σκυνούσα)
Ακάθιστος
Ακάθιστος (Κυρήνεια)
Ακαθίστου (Άγιον Όρος)
Ακαταίσχυνη
Ακαταμάχητος
Ακαταμάχητον τείχος
Ακατανόητον θαύμα
Ακατανόητον ύψος
Ακατάφλεκτος βάτος
Ακηλίδωτον έσοπτρον
Ακηλίδωτος παστάς του λόγου
Ακήρατος
Ακλείδου (Μυτιλήνη)
Ακοή (Άνδρος)
Ακοίμητος Θεοτόκος
Ακονίτισσα
Ακρήτα
Ακρίτα
Ακροστιχίς των προρρήσεων
Ακρωτηριανή (Ηράκλειον)
Ακρώτις
Ακτίς
Ακτίς νοητού ήλιου
Αλανιώτισσα (Σμύρνη)
Αλάξευτον όρος
Αλατόμητον όρος
Αλεξιώτισσα (Πάτρα)
Αλευρού (Μύκονος)
Αλεθινή
Αληθινή
Αληθής Θεοτόκος
Αληγορίτρια

Άλινδα (Σμύρνη)
Αλινιώτισσα (Λευκωσία)
Αλλοιώτισσα
Αλουργόχρους Χλαμίς
Αλόχη
Άλυπος
Αμαλφηνών (Κωνσταντινούπολη)
Αμαπγού (Λευκωσία)
Αμάραντον κρίνον
Αμαρίου (Κωνσταντινούπολη)
Αμαρτωλών σωτηρία (Καλάβρυτα)
Αμετάθητος ελπίς
Αμέτρητον βάθος
Αμηρού
Αμπρού (Λεμεσός)
Αμνάς
Αμόλυντος (Σίφνος)
Αμόλυντος μήτηρ
Αμόλυντος περιστερά
Αμοριανή
Αμπελακίου (Αρκαδία)
Αμπελακιώτισσα (Ναυπακτία)
Αμπελιώτισσα
Αμπελοκήπισσα (Λιδωρίκι)
Αμυντήριον αοράτων εχθρών
Ανάβλεψις τυφλών
Ανακαίνησις του κόσμου
Ανακεφαλαίωσις
Ανάκλησις του πεσόντος Αδάμ
Ανάληψις (Χίος)
Αναπλιώτισσα
Άνασσα
Αναστόχητος καταφυγή
Αναφωνήτρια (Ζάκυνθος)
Ανδράκι
Ανέγερσις χαράς
Ανεξάντλητος κρήνη
Ανερμηνεύτος Πάναγος
Ανημερίτισσα (Μακεδονία)
Άνθος αμάραντον (Κων/πολη)
Άνθος της αφθαρσίας

Ἄνθρωπος αναμάρτητος
Ανίκητον θάρσος των οπλοφόρων
Ανοικτήριο παραδείσου θυρών
Ανοιχτοπορτούσα
Ανομβρίας αυχμόν καταπαύσα
Ανόρθωσις
Ανόρθωσις των ανθρώπων
Ανόρθωσις των προπατόρων
Αντιβουνιώτισσα (Κέρκυρα)
Αντίδοσις
Αντιλήπτωρ
Αντιφωνήτισσα (Κωνσταντινούπολη)
Αντιφωνήτρια (Ἀθως)
Ανύμφευτος δάμαλις
Ανύμφευτος κόρη
Ανύμφευτος νύμφη
Ανωμερίτισσα
Ἄξιον Ἑστίν (Ἀθως)
Απαλλαγή ασθενούντων
Απεραθίτισσα
Απείρανδρος
Απείρανδρος μήτηρ
Απειρόγαμος
Αποθεωθείσα
Απόρθητον τείχος της Εκκλησίας
Απροσδόκητος χαρά
Απροσμάχητος
Αρακιώτισσα
Αράκου (Κύπρος)
Αραπίτσα (Τρίγλια Χαλκιδικής)
Αρβανίτισσα (Χίος)
Αρβανιτών (Σάμος)
Αργοκοιλιώτισσα (Νάξος)
Αρδεύουσα
Αρείας (Πελοπόννησος)
Αρεοβίνδου (Πελοπόννησος)
Αρίζηλος δόξα
Αριστεροκρατούσα (Αρμάτι)
Αρμάδας (Σπέτσες)
Αρμάτα
Αρμενοκρατούσα (Σέρρες)

Αρμυρού
Ἄρουρος
Ἄρρηκτον τείχος
Αρσανά (Ἀθως, Μονή Εσφιγμένου)
Αρσούς (Πάφος)
Αρτάκης (Πάφος)
Αρχαγγελιώτισσα (Ξάνθη)
Αρχαία
Αρχή μυστηρίου Θείου
Αρχηγός νοητής αναπλάσεως
Αρχόντισσα
Αρχοντοπαναγία
Αρωμάτων (Κυνουρία)
ΑΣάλευτος πύργος
Ἀσβεστος λαμπάς
(η εν) Ασγορίω
Ἄσειστον στήριγμα του κόσμου
ΑΣένης (Κύπρος)
ΑΣίγητον στόμα των Αποστόλων
Ἄσμα των ασωμάτων
Ἄσπιλος
Ἄσπιλος αμνάς
Ἄσπιλος δάμαλις
ΑΣπραγγέλου (Κύπρος)
ΑΣπροβουνιώτισσα
ΑΣπροπαναγία (Πάφος)
ΑΣπροποτάμου (Πάφος)
ΑΣπροφορούσα (Κυρηνεία)
ΑΣτήρ
ΑΣτήρ εμφανίων τον ήλιον
ΑΣτραπή τας ψυχάς καταλάμπουσα
ΑΣτραπηφόρον ἄρμα
ΑΣύγκριτος
ΑΣωμάτων ἄσμα
Αυγή
Αυγή μυστικής ημέρας
Αυγουστιανή
Αύλακια (Σάμος)
Αυλή
Αυλή λογικῶν προβάτων
Ἄυλος

Αφέντρικα (Κύπρος)
Άφθονος
Άφθορος
Άφθορος νύμφη του Ζωοδότου
Αφροδίτισσα (Κύπρος)
Αχερά (Κύπρος)
Αχείμαστος λιμήν

Αχειροποίητος (Θεσ/νίκη- Κων/πολη)
Αχερά
Άχραντος
Αψειθιώτισσα
Αψηλοχερούσα
Αψιδιώτισσα (Κύπρος)
Αψιούς

B

Βαγγελίστρα (Μύκονος)
Βαθεία
Βακτηρία τυφλών
Βαλουκλιώτισσα (Κύπρος)
Βαραγκιώτισσα (Κων/πολη)
Βαρδανιώτισσα (Κων/πολη)
Βαρκού (Ιθάκη)
Βαρνάκωβα (Δωρίδα)
Βασιλική Καθέδρα
Βασιλική πορφυρίς
Βασιλικόν όχημα
Βασιλεία
Βασιλίσ και Κυρία (Κομοτηνή)
Βασίλισσα Ουρανού και Γης (Πόρος)
Βασίλισσα παντός κόσμου
Βασίλισσα παρθένος
Βασιλομήτωρ
Βάτος
Βατοπεδιανή
Βατοπεδινή
Βατουσαίνα (Ψαρά)
Βεβαία ελπίς (Κων/πολη)
Βεβαίωσις ισταμένη
Βελανιδιά
Βελλάς
Βελεστίνου
Βελτίστη
Βέργη (Άνδρος)
Βεργοπουλιανή (Κρήτη)
Βιβλίον

Βηματάρισσα (Άθως)
Βιλιώτισσα (Κρήτη)
Βιδιανή
Βιργιωμένη
Βίτσας (Ιωάννινα)
Βιωφελής
Βλαδιμήρσκαγια (Ρωσική)
Βλασαρού (Αθήνα)
Βλαχέραινα (Κέρκυρα)
Βλαχέρνας (Κων/πολη- Αθήνα)
Βλαχερνίτισσα (Αθήνα)
Βλαχερνιώτισσα (Κυδωνίες)
Βλαχιώρινα (Άρτα)
Βλέπουσα (Τήνος)
Βλυχιόρινα
Βοήθεια (Χίος)
Βοηθός
Βοηθός ορφανών
Βοηθούσα
Βολίς αδύτου φέγγος
Βορειάτισσα (Κεφαλονιά)
Βορεινή
Βορνιώτισσα
Βουλή
Βούλιστα
Βουλκάνου (Ιθώμη)
Βουνάσσα (Ηπειρος)
Βουνιώτισσα (Ληξούρι)
Βουνού
Βουργάρα (Άνδρος)

Βουργαρελλίου (Ληξούρι)
Βουρκάνου
Βουρνακιώτισσα (Κύπρος)
Βουρνιώτισσα (Τήνος)
Βυτουμά (Μετέωρα)
Βράχου (Νεμέα)
Βρεφοκομούσα (Ελασσόνα)
Βρεφοτρόφος
Βρεχούσα
Βρησδάνης
Βροντή καταπλήττουσα εχθρούς

Βροντιανή (Σάμος)
Βροντούσα ή Βροχή (Πάτμος)
Βροντοχίου (Μιστράς)
Βροτώ η καλλονή
Βροχής (Ιάσιο)
Βρύσις των ιαμάτων
Βυζαντινή
Βύλιζα (Πίνδος)
Βυσσιανή (Σέρρες)
Βυτουμάς

Γ

Γαλακτίνη (Κύπρος)
Γάλακτος (Βηθλεέμ)
Γαλακτοτροφούσα (Άθως)
Γαλανούσα (Κύπρος)
Γαλαταρκιώτισσα (Κύπρος)
Γαλατιανή
Γαλατινή (Κάλυμνος)
Γαλατούσα (Κύπρος)
Γαλήνιος
Γαλήνιος (Ηράκλειο)
Γαληνοτάτη
Γάλου (Άνδρος)
Γαρδελάκη (Ιθάκη)
Γενάθ
Γενουμεσίτρια
Γερανού
Γερόντισσα (Άθως – Ι. Μονή)
Παντοκράτορας)
Γέφυρα του κόσμου
Γηθόσυνος
Γηροκομίτισσα
Γηρομερίου
Γιαλούσα
Γιάτρισσα (Ταΐγετος)
Γιορμουτσάνισσα
Γκρεχριονιώτισσα

Γκριζιλκιζιώτισσα
Γκιορμιώτισσα
Γλυκειά
Γλυκιώτισσα
Γλυκογαλούσσα
Γλυκοφιλούσα
Γλυκυδερκής
Γλυκύθυμος
Γλυφαδιώτισσα
Γλωσσά
Γοργοεπήκοος (Θεσσαλονίκη)
Γοργόνα
Γοργοϋπήκοος (Άθως - Μονή,
Δοχειαρίου)
Γουβερνιώτισσα
Γουδή
Γουμένισσα
Γουμεράς
Γουνιώτισσα
Γούρας
Γουρλομάτα (Λέρος)
Γραβά
Γρηγορίτσα
Γρήγορος
Γύψενη
Γωνιάς (Χανιά)

Δ

Δαβητική
Δαιμονοκαθαίρετις
Δακρυοαναιρέτις
Δακρυρροούσα (Σινά)
Δάμαλις
Δάμαλις τον μόσχον η τεκούσα τον
άμωμον
Δαμάστα (Λαμία)
Δαφνοστεφανωμένη
Δεκαπεντούσα
Δεμιρλή
Δένδρον (Ιάσιο)
Δένδρον αγλαόκαρπον
Δεξιά (Θεσ/νίκη)
Δεξιοκρατούσα (Άθως)
Δεομένη (Θεσ/νίκη)
Δερματά (Ζάκυνθος)
Δερμελιώτισσα (Θεσσαλία)
Δέσποινα (Ικαρία)
Δεσπότης δοχείου
Δευτέρου (Κων/πολη)
Δημακέλων (Κων/πολη)
Δημοκράνια (Θράκη)
Δημοχαρής
Δημοσιάνα (Κέρκυρα)
Δημιόβης (Μεσσηνία)

Διάδημα Βασιλέων ευσεβών
Διακόνισσα (Άθως)
Δικαιοσύνη
Διασώζουσα (Πάτμος)
Διάσωσμα
Διενή (Ρόδος)
Διηγήτρια
Δικαιοσύνη
Διόπτρα προφητών
Διώτισσα (Κεφαλονιά)
Δόξα (Κεφαλονιά)
Δοχειάρισα (Άθως)
Δοχείον της αχωρήτου φύσεως
Δοχείον σοφίας Θεού
Δουβέργαινα (Αθήνα)
Δούλη Κυρίου
Δουπιανή (Μετέωρα)
Δουραχανή (Γιάννενα)
Δρεπανιώτισσα (Κεφαλονιά)
Δροσιανή
Δρυάνου
Δυνατή
Δυοχούσαινα (Ψαρά)
Δυσανάβατον ύψος
Δυσώπησις δικαίου κριτού
Δωδεκάτειχος πόλις

Ε

Εγγυήτρια (Σινά)
Εγγλειστριανή
Έγερσις πεπτοκότων
Εγμιάς (Πάτμος)
Εγκαλώπισμα πιστών
Εγκλειστριανή (Κύπρος)
Εγκρικαπίω (η εν) (Κύπρος)
Εγκώμιον κόσμου
Εικονίστρια (Σκιάθος)
Εικοσιφοίνισσα (Μακεδονία)

Είσοδος
Εισοδιώτισσα (Μακεδονία)
Εκατονταπυλιανή (Πάρος)
Εκκλησίας ασάλευτος πύργος
Εκκλησιάρχισσα
Εκλεκτή
Εκλεκτών βροχή
Ελαιά (Σύμη)
Ελαιοβρύτις ή τον Εκκλησιάρχην
παιδεύσασα (Άθως)

Ελαφίνα (Σεντάγια, Παλαιστίνη)
Έλατος (Άθως)
Ελεγμών (Πάτμος)
Ελεημονήτρα (Πάτμος)
Ελεημόντρια (Μανδρία, Κύπρος)
Ελεημορφήτισσα (Κύπρος)
Ελεήμων
Ελεήστρια (Κορώνη)
Ελεήτρα
Ελέους (Πάτμος)
Ελεούσα (Πάτμος)
Ελευθερούσα (Πάτμος)
Ελευθερώτρια (Αττική)
Ελιγμότισσα (Χίος)
Ελπίς (Κων/πολη)
Ελπίς αγαθών αιώνων
Ελπίς απηλπισμένων
Ελπίς η βεβαία
Ελπίς των αγγέλων
Ελπίς ουρανόφτερη
Ελώνης (Κυνουρία)
Εμπορειού (Κάσσος)
Έμψυχος άμπελος
Έμψυχος βίβλος Χριστού
Έμψυχος νεφέλη
Έμψυχος ουρανός
Έμψυχος πόλις
Έμψυχος τράπεζα
Ενδιαίτημα πνεύματος Αγίων
Ενδοξότερα
Ένθεος
Ένθεος ταμείον
Ενίσχυμα μαρτύρων
Εν όρι ροιά άνασσα και σκέπη
Εξαίσιον άκουσμα
Εξακουστή (Κρήτη)
Εξαπτέρου (Θράκη)
Εξίλασμα παντός του κόσμου
Εξοχική (Νίσυρος)
Επακούουσα (Άθως)
Επανωχωριανή (Αμοργός)

Επέραστος
Επίκουρος
Επίσκεψις
Επισκοπής (Βόλος)
Επισκοπιανή (Ζάκυνθος)
Επισκοπική (Κων/πολη)
Επί Σοι Χαίρει (Αμοργός)
Επουράνιος κλίμαξ
Επουράνιος πύλη
Επταβηματίζουσα
Ερυθιανή (Χίος)
Εσπαρμένη
Εσφαγμένη (Άθως)
Εσφιγμένη
Εσφραγισμένη πηγή
Ετοίμη αντίληψις
Ευαγγελίστρια (Τήνος)
Ευγενής
Ευεργέτις
Εύδιος λιμήν
Ευδοκίας πατρικής θησαύρισμα
Ευδοκία Θεού
Ευθαλής και ευώδης λειμών
Εύκαρπος χώρα η βλαστήσασα
Ευκλεής παρθένα
Ευλογημένη
Ευλογητή
Ευμενεστάτη
Εύοσμον ρόδον της παρθενίας
Εύοσμος κυπάρισσος
Εύπαις
Ευπρόσδεκτος πρέσβης
Ευρετή (Χίος)
Ευρύχωρον χωρίον του Λόγου
Ευσεβείας έμπνοον κιννάμωμον
Ευσκιόφυλλον ξύλον
Ευσπλαχνική
Ευσχήμων
Ευφροσύνη πασών γενεών
Εύχαρις κήπος των χαρίτων
Ευωδεστάτη

Ευώδες άνθος (Ρωσική Αθήνας)
Ευώδης κυπάρισσος
Εψιμιάς

Z

Ζαθέη
Ζαλακιώτισσα (Κύπρος)
Ζείδωρος
Ζεριχιώτισσα (Σύμη)
Ζερών (Σύμη)
Ζεφύριος αύρα
Ζινδγιγλή (Σύμη)
Ζυλή (Ηπειρος)
Ζωάρκεια
Ζωαρχική
Ζωή μυστικής ευτυχίας

Ζωηρά κρήνη
Ζωήρρυτος
Ζωηφόρος πηγή
Ζώνη (Ηπειρος)
Ζωοδότρα
Ζωοδόχος πηγή (Θεσ/νίκη-
Κων/πολη)
Ζωοπαρόχος τράπεζα
Ζωοπηγή (Κύπρος)
Ζωοποιός
Ζωοπόρος

H

Ηγιασμένον σκηνωμα
Ηγλαϊσμένον λαμπάδιον
Ηγουμένισσα
Ηδεία
Ηδύ ψιθύρισμα
Ηδύπνους
Ηδύπνους ροδωνιά
Ήδιστον έαρ
Ηθών σεμνοτάτων πυξίον
Ηίθεος
Ηίκοσμος

Ήλεκτρον
Ηλιόκαλη (Κύπρος)
Ηλιόκαλλη (Σέρρες)
Ηλιόμορφος
Ηλιοστάλακτος
Ηλιοστάλακτος θρόνος
Ηλιοτόκος
Ηλίου οίκος
Ήμερος
Ηπία
Η πάντων χαρά

Θ

Θαλασσινή (Άνδρος)
Θαλασσίτρα (Μήλος)
Θαλασομαχήτρα (Κρήτη)
Θαλασσομαχούσα
Θαύμα θαυμάτων

Θαυματουργός
Θεία
Θείας αγαπήσεως λαμπάς φαεινή
Θεία νάρδος
Θεία κυβερνήτις

Θείας ωραιότητας δεχομένη τας
αυγὰς
Θεία χαρμονή
Θείον κρίνον
Θείον παλάτιον
Θείον σκῆνωμα
Θείος κήπος
Θελετροφιλάτρια (Θέλετρα, Κύπρος)
Θεμάτων (Κεφαλονιά)
Θεματισσιανά
Θεοβάδιστον ὅρος
Θεογεννήτωρ
Θεογνωσίας χάρις
Θεογράφος πλάξ
Θεοδόξαστος
Θεόδροσος πόκος
Θεοδόχος βάτος
Θεοειδής
Θεόκλητη
Θεοκοσμήτον σκῆνωμα
Θεοκτήτωρ
Θεοκυτόρ
Θεομακάριστος
Θεομάνα
Θεοματισσιανά (Κεφαλονιά)
Θεομήτωρ
Θεόνυμφος
Θεονύμφευτος
Θεόπαις
Θεοπρεπές αγίασμα
Θεοπρεπές ενδιαίτημα
Θεοσκέπαστη (Κύπρος)
Θεοσκέπαστος (Κρήτη)

Θεοτίμητη
Θεοτοκία (Αμοργός)
Θεοτόκος
Θεοτόκος των πηγών (Σηλύβρα)
Θεουργός
Θεοφάνα (Κέα)
Θεόφρων
Θεοχαρίτωτος
Θεοχώρητος παστάς
Θεόφωτος νεφέλη
Θεραπεία χρώτος του έμου
Θεραπεύτρια
Θεραπιώτισσα (Κων/πολη)
Θερμιανή (Νίσυρος)
Θερμή πρεσβεία
Θερμή προστασία
Θεσπέσια Θημιανή (Κρήτη)
Θησαυρός
Θησαυρός του μάννα της Διαθήκης
Θρηνωδούσα (Νίσυρος)
Θρόνος
Θρόνος δικαιοσύνης
Θρόνος του Βασιλέως
Θρυλιδιώτισσα (Κύπρος)
Θολαριτσά (Ρόδος)
Θυμηδεστάτην παράκλησις
Θυμίαμα πρεσβείας
Θυμιανή
Θυμιατήριον άυλον άνθρακος
Θυμησία
Θύρα θεϊκής ακτίνας
Θύρα σεπτού μυστηρίου
Θωμιανή

I

Ταμα
Ιαματική (Κύπρος)
Ιαμάτων (Κύπρος)
Ιβηρίτισσα (Αθως)

Ιβήρων (Αθως Κύπρου)
Ιερά
Ιερά στάμνος
Ιερομύστις

Ιερὸν θησαύρισμα
Ιεροσολυμίτις
Ιεσσαί (Σάμος)
Ιλαστήριον

Ίλεως
Ισραηλίτις
Ισχυρά

Κ

Καβουραδαινά(Λέρος)
Καγιά (Προύσα)
Καγιακαρκάς (Πάτμος)
Καγιαμπασίου (Προύσα)
Καθαρός νυμφών
Κάθαρσις λεπρών
Καθαριώτις (Ιθάκη)
Καθαρωτάτη Καρδία
Καθέδρα
Καθολική (Ρόδος)
Καθρέπτῃς (Ἄθως)
Καισαριανή
Κακαναριά
Κακοπεριατιανή (Σάμος)
Καλαβρέζα (Κεφαλλονιά)
Καλή
Καλαθή (Σάμος)
Καλαμιώτις (Ανάφη)
Καλαμού (Ξάνθη)
Καλλονή
Καλλονή του Ιακώβ
Καλλώπισμα
Καλογηριανή (Τρίκαλα)
Καλοπερατιανή (Σάμος)
Καλορρίτις (Χίος)
Καλυβιανή (Σάμος - Μεσαρά)
Καλωτά
Καμαριανή
Καμένη (Χάλκη)
Καμουχαρέας (Πάτμος)
Καμπαναριώτις (Χάλκη)
Καμπιόνη (Χάλκη)
Καμπιώτις (Σύμη)

Κάμπου (Πάτμος)
Καμπού
Κανάλλα (Κύθνος)
Κανδήλη (του) (Κύθνος)
Κανίστρα
Κανέλλα (Κύθνος)
Καντάρας (Σκιάθος)
Κανταριώτις (Κύθνος)
Καπαρωτάτη καρδία (Προύσα)
Καπεταγιώτις (Κύθνος)
Καπνικαρέα (Αθήνα)
Κάπραινα (Χαιρώνεια)
Καρακονησαία (Χαιρωνεία)
Καρβιτζίν (Χαιρωνεία)
Καρδιανή (Τήνος)
Καρδιοβαστάζουσα
Καρδιφορίτις (Γιαννοχώρια)
Καρδιώτις (Κρήτη)
Καρυώτις (Ἄθως)
Καρυονίτις (Ρόδος)
Κασαριανή (Ρόδος)
Κασσιόπεια (Καστελλόριζο)
Κασσιώπη (Κέρκυρα)
Κασταλιώτις (Καστελλόριζο)
Καστελιώτις (Κύπρος)
Κάστρου (Καστελλόριζο)
Καστριανή (Μήλος)
Καστρινός
Καστρίτις
Καστριώτις (Καστελόριζο)
Κατάκαρπος ελαία
Κατακεκρυμμένη (Μήλος – Ἄργος)

Κατακλησιώτισσα (Μήλος)
Καταλωνική
Καταπολιανή (Πάρος)
Κατάπτωσις διαβόλου
Κατάσκιον όρος
Καταστάρα (Κως)
Κατάστερος ουρανός
Καταστάρα
Κατασύρτης (Ζάκυνθος)
Καταφυγή Θεού
Καταφύγιον απεγνωσμένων
Καταφύγιον κόσμου
Καταφυγιώτισσα (Κρήτη)
Κατεβατή (Κως)
Κατευοδώτρια
Κατωπυλιανή (Αμοργός)
Καύχημα
Καύχημα πιστών
Καύχημα και στήριγμα θεοφόρου
λαού
Καφατιανή (Αμοργός)
Καψοδερματούσα (Αμοργός)
Κεκλεισμένη πύλη
Κελλίου (Χίος)
Κεραγουστιανή
Κεραμανώλισσα
Κεραπολίτισσα (Κρήτη)
Κεραυλίδενα (Χίος)
Κεριώτισσα
Κερκού (Χίος)
Κεφαλαριώτισσα
Κεφαλληνού
Κεχαριτωμένη
Κεχρινιώτισσα (Κεφαλλονιά)
Κεχροβουνιώτισσα
Κηδεμών
Κήπου (Μήλος)
Κηπουριώτισσα (Πάτμος)
Κιβωτός
Κιβωτός αγιάσματος χρυσωθείσα
Κιρμουζί (Κρήτη)

Κίρτονος (Ακράγας)
Κισσιώτισσα (Ακράγας)
Κιτιού (Ακράγας)
Κλαδωρμή (Φούρκα Πίνδος)
Κλαυθμώνος (Ακράγας)
Κλεις της Χριστού βασιλείας
Κλεισούρας(Ακράγας)
Κλειστών (Ακράγας)
Κλήμα βλαστού αμαράντου
Κλίμαξ
Κλίνη
Κλωτά (Πάτμος)
Κογγλίου (Άνδρος)
Κοιμητήριον (Πάτμος)
Κοιμηθείσα και μεθισταμένη
Κοινή εστία
Κοινή φιλοτιμία
Κοινόν ιατρείον μέγαν
Κοκκίνη (Πάτμος)
Κοκκινιστή
Κολοκυθιώτισσα (Πάτμος)
Κονίστρια (Σκιάθος)
Κοντοριδιά(Λουτρά Λέσβου)
Κόρη Χριστού
Κορκοδειλιά (Χίος)
Κορόνας (Καρδίτσα)
Κορονιώτισσα (Πάτμος)
Κορυφή (Κεφαλλονιά)
Κορφιάτισσα (Κεφαλλονιά)
Κορφυνή (Κεφαλονιά)
Κοσμοπόθητος
Κοσμοσώτειρα (Φέρρες)
Κοσσυφοίνισσα (Παγγαίο,
Μακεδονία)
Κοτεινή
Κότσικα (Σάμος)
Κοττάκη (Αθήνα)
Κουβερνιώτισσα
Κουβουκλιώτισσα (Κρήτη)
Κουδούρη (Κρήτη)
Κουκουζέλισσα (Αθως)

Κουλούρη (Κρήτη)
Κουμάννα
Κουμαριανή (Χίος)
Κουμαριώτισσα (Νιοχώρι)
Κουμνίου (Κύπρος)
Κούμουλου (Άνδρος)
Κουμπελίδικη (Καστοριά)
Κουριού (Άνδρος)
Κουροτρόφος
Κουροτρόφος παρθένων
Κουρσουινιώτισσα (Άνδρος)
Κουρταλή (Άνδρος)
Κουσουλιώτισσα (Άνδρος)
Κουτούλια (Άνδρος)
Κουφή (Άνδρος)
Κουφοτάτη νεφέλη
Κοφινού (Άνδρος)
Κοχλίου (Άνδρος)
Κραταίωμα
Κρατήρ κινών αγαλλίασιν
Κρατίστη
Κράτιστον σκήπτρον
Κρεμαστή (Ηλεία)
Κρήνη
Κρητικιά (Μονεμβασία)
Κρίνον ευωδέστατον θεολήπτου
αγωγής
Κρομμυδιώτισσα (Κύπρος)
Κρουσταλλένια

Κρυσταλλιώτισσα (Αθήνα)
Κρυονερίτισσα (Κρήτη)
Κρύπτη (Κρήτη)
Κρυπτώ
Κρυφή (Κρήτη)
Κρυφή ή Κρυφτή (Πλωμάρι)
Κτήμα καρπού ακηράτου
Κτιστή (Κύπρος)
Κτιτορική (Αθως)
Κτιτόρισσα (Αθως)
Κύκκου (Κύπρος)
Κυκκώτισσα
Κυμηνιάτισσα (Αθήνα)
Κυνοσάρχους
Κυπριώτισσα
Κυρά των αγγέλων (Μύκονος)
Κυρά του Κανδήλι
Κυρά Ξένη
Κυρά των ουρανών
Κυρά του παντός
Κυρά της πέτρας
Κυρά ψηλή (Κρήτη)
Κυρία
Κυρία ημών
Κυριότοκος
Κυριώτισσα
Κύρου (Κων/πολη)

Λ

Λαβίς
Λαγούδα (Θεσσαλονίκης)
Λαγουδιανή (Θεσσαλονίκη)
Λαμιώτισσα (Κεφαλονιά)
Λαμπάς
Λαμπάς ηλίου
Λαμπάς απροσίτου φωτός
Λαμπιδών (Πήλιο)

Λαμπιδών αστραπή
Λαμποβίτισσα (Κέρκυρα)
Λαμπραυγεστάτη
Λαμπρά Λυχνία
Λαμπρή σελήνη
Λαμπρινούσα (Χίος)
Λαμπροτάτη
Λαμπρότης

Λαμπτήρ
Λαοδηγήτρια (Θεσσαλονίκη)
Λατομίτισσα (Χίος)
Λαύρα (Χίος)
Λαύρετον
Λαού (Χίος)
Λαουρένταινα (Ζάκυνθος)
Λάχνη
Λειναδιώτισσα
Λελαμπρυσμένη κόρη
Λέμβων (Χίος)
Λεμονήτρα (Τήνος)
Λεμονίτισσα
Λεύσα
Λέτσωνα (Χίος)
Λευκοτάτη (Βύσσος)
Λευκουσίας (Ικαρία)
Λευκοφανής λαμπάς
Λέφαινα (Ικαρία)
Λήμνου (Ικαρία)
Λιβαδιώτισσα (Κύπρος)
Λιβός (Κων/πολη)
Λιγυρόφθογγος αηδών
Λίθον
Λικουτσάνισσα (Εύβοια)
Λιμενιώτισσα (Πάρος)
Λιμήν

Λίμνης (Λέρος)
Λιμνιά (Εύβοια)
Λιμνιώτισσα (Μύκονος - Κάλυμνος)
Λινοβρόχια (Ιθάκη)
Λιοηλελούσα (Κάρπαθος)
Λιόσα (Ζάκυνθος)
Λογγοβάρδα (Πάρος)
Λογικός ουρανός
Λουβαρά (Κύπρος)
Λουβαρίτσα (Ρόδος)
Λουλουδιανή (Ηράκλειο)
Λούμα (Πάρος)
Λουτήρ εκπλύνων συνείδησιν
Λουτριώτισσα (Σάμος)
Λοχεύτρια
Λύδδης (Πάρος)
Λυκοδήμου (Πάρος)
Λυμπιανή (Σκύρος)
Λυπημένη
Λυπητερή
Λυσιτελής λύπης
Λυτήριον λύπης
Λύτρωσις των δακρύων της Εύας
Λυτρωτίς
Λυχνία χρυσή
Λώιον

Μ

Μαγαζιώτισσα (Χίος)
Μαγγάνα (Κεφαλλονιά)
Μαγδαληνή (Σκόπελος)
Μαδύτου (Σκόπελος)
Μακαρία
Μακαριώτισσα (Σκόπελος)
Μακεδονίτισσα (Σκόπελος)
Μακελαρίας (Καλάβρυτα)
Μακρινή (Δημητσάνα)
Μακρυρράχης (περιοχή Κολινδρού-

Πιερία)
Μαλαματένια
Μαλεβή (Όρος Πάρνος)
Μάνα των παιδων (Κύπρος)
Μανδαλάκη (Τήνος)
Μανδαλούσα (Τήνος)
Μανωλίτισσα (Ηράκλειο)
Μαραθούντα (Σύμη)
Μαρία κυριώνυμε
Μαρία

Μαριάμ
Μαρδακίου (Χαλάνδρι)
Μαρινακίου (Χαλάνδρι)
Μαρμαριώτισσα (Χαλάνδρι)
Μαρούλη (Χαλάνδρι)
Μαρτύρων (Χαλάνδρι)
Μαστών (Χαλάνδρι)
Ματαρίε (Χαλάνδρι)
Μαύρη (Λέρος)
Μαυρογιάννη (Ικαρία)
Μαυριώτισσα (Καστοριά)
Μαυροθούνα (Σύμη)
Μαυροκεφάλου (Κρήτη)
Μαυρομάτα (Σωκιά)
Μαυρομοζήτισσα (Χίος)
Μαχαιρά (Κύπρος)
Μαχαιριώτισσα
Μεγάλη
Μεγαλογένους
Μεγαλομάτα
Μεγαλοσπηλιώτισσα
Μεγαλόχαρη (Τήνος)
Μεγαλόχαρη (Ν. Μηχανιώνα)
Μεγίστη
Μαλαθρότισσα (Άνδρος)
Μαχαιράδος
Μελατών (Άρτα)
Μελαχροινή (Μάδυτος)
Μελικαρού (Σκύρος)
Μέλισσας (Κύπρος)
Μερδιώτισσα
Μερτιώτισσα (Αθήνα)
Μεσομπελίτισσα
Μεσιτεία
Μεσίτης
Μεσίτρια Χριστιάνων (Κύπρος)
Μεσοπαντήτισσα
Μεσοσπορίτισσα
Μεσοχωρίτισσα
Μεταβολή θλιβομένων
Μετεώρων

Μευτονία
Μηλιανή (Σέριφος)
Μητέρα του κτίστου
Μήτηρ ανύμφευτος
Μήτηρ Θεού
Μήτηρ ζωής αιωνίου
Μήτηρ ζωής
Μητρόθεος
Μητροπάρθενον κλέος
Μητροπάρθενος
Μητροπολίτισσα
Μητροπολίτου
Μηχανιώνα (Θεσσαλονίκη)
Μιασηνών (Κρήτη)
Μικρά (Κρήτη)
Μισοχωριανή (Σκύρος)
Μογρονήσι (Κρήτη)
Μολυβοσκεπάστου (Κρήτη)
Μολυβδοσκεπάστη (Κόνιτσα)
Μοναρκά (Κρήτη)
Μοναστηρακίου (Κρήτη)
Μονογένη
Μούσενα (Μύκονος)
Μουσταπίδαινα (Αττική)
Μούτσαινα (Χίος)
Μουχλιώτισσα (Μύκονος)
Μπαλίνου (Κων/πολη)
Μπόσκου (Σαλαμίνα)
Μυρέλαιον (Άθως)
Μυρελαιώτισσα (Σαλαμίνα)
Μυριόμορφος ίρις
Μυριότιμον μύρον
Μυρίπνοος φυταλία Θεού
Μυριώνυμος
Μυροβλύτισσα (Άθως – Α. Παύλος)
Μυροθήκη
Μύρον
Μύρον ευωδεστάτον κάλλους
νοουμένης
Μύρον τίμιον
Μυροφόρα

Μυρτεκή (Ρόδος)
Μυρτιδιώτισσα (Κύθηρα)
Μυστήριον
Μυστική ημέρα
Μυστική λαβίς

Μυστική παράκληση
Μυστικός παράδεισος
Μύστις βουλής απορρήτου

Ν

Ναζηρέα
Νανωλιώτισσα (Ρόδος)
Ναός Θεότητος
Νάπα (Ρόδος)
Ναυπακτιώτισσα
Ναυπλιώτισσα
Νέα Θεσσαλονίκη
Νεαμονίτισσα (Χίος)
Νεολαία
Νεουργός
Νεοφάνεισα (Σαλαμίνα)
Νεραντζιώτισσα (Αμαρούσιο)
Νεροφορούσα (Κύπρος)
Νεροχιονίτισσα (Κρήτη)
Νεφέλη
Νεφέλη φωτός
Νήδυμος
Νηοχαρής
Νησιώτισσα

Νίκης (Κρήτη)
Νικητιάτου (Κρήτη)
Νικηφόρου (Κρήτη)
Νικοποιός (Κρήτη)
Νοερά
Νοητή κάμινος
Νοητή λυχνία
Νοητή τράπεζα
Νοητός ουρανός
Νοητός ωκεανός
Νοτική (Ανδρος)
Ντιμοβίτισσα (μεσσηνία)
Ντολιανή (Καστοριά)
Ντουβαριώτισσα (Σμύρνη)
Νύμφη
Νύμφη Θεού
Νυμφιώτισσα
Νυμφόστολος
Νυμφοτόκος αγνή

Ξ

Ξανθή
Ξαρφανιώτισσα
Ξεναγός
Ξένη
Ξενία (Αλμυρός)
Ξενοβλήτης
Ξένων
Ξεροπηγαδιώτισσα
Ξεσκλαβώτρα

Ξηροκαμπίτισσα
Ξηροπηγαδιώτισσα
Ξιδού
Ξισιώτισσα
Ξοανοκαταλύτις
Ξυλλήπτωρ
Ξύλου της ζωής
Ξυνετική
Ξυνήγορος

Ο

Οδηγήτρια (Άθως – Ι. Μ.
Ξενοφώντος)
Οδηγός
Οδηγός σωφροσύνης
Οικητήριον φωτός
Οίκος
Οίκος ηλίου
Οικοκυρά
Οικονόμισσα (Άθως – Ι. Μ. Μεγίστης
Λαύρας)
Οικονόμος
Οικονόμου
Οικτιρμών
Ολβιοδότης
Ολκάς
Ολκάς θελώντων σωθήναι
Ολόφωτος Δέσποινα
Ολόφωτος νεφέλη
Ολόφωτος νυμφών
Ολυμπιώτισσα (Ελασσόνα)
Όμβρος
Ομβροφόρος νεφέλη
Ομιαλών (Κρήτη)
Ομόθεος

Οπλούς
Όραση
Ορθοδόξων απάντων
Όρμαχος
Ορφανή
Ορθόδοξος ευκλεεότατον αύχος
Όρθρος
Όρος
Όρος Θεού
Οσία
Οσμή ευωδίας Χριστού
Οσφράδιον του μόνου Βασιλέως
Ουράνια
Ουράνια σταγών
Ουράνιον μάννα
Ουρανομήκης Κλίμαξ
Ουρανός
Ουρανών
Ουρανών υψηλότερα
Ουρβίκιου
Οφιδιώτισσα
Όχημα
Οχύρωμα

Π

Παγκόσμιος δόξα
Παγκόσμιος χαρά
Παζαριώτισσα (Κεφαλλονιά)
Παϊσδεριανή (Ιεράπετρα)
Πάθους (Αμόλυντος)
Παθών τον ζοφόν σκεδάζουσα
Παιδοτόκος Παρθένος
Παλαιοκαστρίτισσα (Κέρκυρα)
Παλαιοκάστρου (Κεφαλλονιά)

Παλαιολογίνα (Άθως – Ι. Μ.
Γρηγορίου)
Παλαιόχτιστη
Παλαιοκαστρινή (Μύκονος)
Παλάντιον του Λόγου
Παλατιάνη
Παλατίω (η εν) (Κεφαλλονιά)
Παληοπαναγιά
Παλήνου

Παλειανή (Ηράκλειο)
Παλιουριώτισσα (Καλαμάς
Ιωαννίνων)
Παλουργιώτισσα (Κεφαλλονιά)
Παμμακάριστος (Αττική)
Παμφαεστάτη σελήνη
Πανάγαθος
Παναγία
Παναγία της Ι. Μ. Βολκάνου
(Καλαμάτα)
Παναγία του Αγγέλου
Παναγία κόρη
Παναγία κυρά
Παναγία ξένων
Παναγία Παρθένος
Παναγία της Σάρκας (Παναγιά,
Κύπρος)
Παναγία του Σαρρή
Παναγία του Φάρου (Κων/πολη)
Παναγία Χαλκέων (Θεσσαλονίκη)
Παναγιάριος
Πανάριστον οίκημα του επί των
Σεραφείμ
Πανάγιον όχημα του επί των
Χερουβείμ
Παναγιούδα (Κεφαλονιά)
Πάναγνος
Παναγούδα (Θεσσαλονίκη)
Παναγούλα (Κεφαλονιά)
Παναμώμητος
Πανάμωμος
Πανάμωμος νύμφη
Πανάσπιλος
Πανάχραντος
Πανευλόγητος
Πανεύοσμον θυμίαμα
Πανθαύμαστος
Πάνσεπτη
Πάνσοφος
Παντάνασσα (Μιστράς)

Παντάνασσα (Άθως – Ι. Μ.
Γρηγορίου)
Παντευεργέτης
Παντευλογημένη
Παντοδύναμος
Παντοκρατορινή
Παντοκρατόρισσα
Παντών ελπίς (Θεσσαλονίκη)
Πάντων η χαρά
Πανύμνητος
Πανύμνητος Μήτηρ
Πανυπερούσιον φώς
Πάνχρηστον θυμιατήριον
Παπαδική ή Ποπσκάγια (Άθως -
Χιλανδάρη)
Παράκλησις
Παραμυθία (Άθως – Ι. Μ.
Βατοπεδίου, Ρόδος)
Παρηγορία
Παρηγορίτισσα (Άρτα)
Παρθένα
Παρθενίας ευώδες οσφράδιον
Παρθενίας κειμήλιον
Παρθενίας σελήνη
Παρθενικόν απάνθισμα
Παρθενομήτωρ Θεόνυμφε
Παρουσία υιού εναύλισμα
Πασχόντων άκλυστος όρμος
Παυσολύπη
Πάχρυστον θυμιατήριον
Πελαγονήτισσα (Σκόπια)
Πελεκαρίχη (Άθηναι)
Πελεκιτή
Πεποικιλμένη Βασίλισσα
Πεποικιλμένη θεία δόξη
Περιβόητον θαύμα
Περιβόητον θέαμα
Περίβλεπτος (Μιστράς)
Περίδοξος ναός του Ιησού
Περιοχή προφητών
Περιστερά

Περλιγγού (Κεφαλλονιά)
Πέτρας (Αθήνα)
Πηγή χάριτος
Πιότατον όρος
Πίστις σιγής δεομένων
Πιστών απάντων ωράισμα
Πιστών θεοβράβευτον γέρας
Πιστών νεόδητον τείχισμα
Πιστών τείχος
Πισωτοιχιώτισσα (Κρήτη)
Πλάκα θεόγραφος
Πλατανιώτισσα (Καλάβρυτα)
Πλατυτέρα (Λιόπεσι)
Ποθητή
Πόκος
Πολεμουμένων ειρήνη
Πολίτισσα (Κρήτη)
Πολίτισσα (Τήλος)
Πόλις Θεού ζώντος
Πολύευκτον κάλλος
Πολύτιμον μύρον
Πολυτίμητος παστάς
Πολύφωτος λυχνία
Πονολύτρα των Ουρανών
Πόπσκαγια (Αθως)
Πορφυρόστρωτος κλίνη
Πορταΐτισσα (Αθως)
Πορτοκαλεούσα (Άργος)
Πραεία
Πρεσβεία θερμή
Προαναγγελομένη (Αθως)

Προπύργιον
Προστασία πιστών
Προστασία φοβερά (Αθως)
Προυσιώτισσα (Στερεά)
Πρωτόθρονη
Πρωϊνή Δρόσος
Πρωτάτισσα (Αθως)
Πρωταΐτισσας (Αθως)
Πρώτη
Πυλαίισσα (Καλαμάτα)
Πύλη
Πύλη Εκκλησίας
Πύλη κεκλεισμένη
Πύλη νοητή
Πύλη ουράνιος
Πυργιανή (Μύκονος)
Πυργιώτισσα (Αθήνα)
Πύργος της εκκλησίας
Πυργώτισσα
Πυρίμορφος
Πυρίμορφος θρόνος
Πυρίμορφον άρμα Θεού
Πύρινος στύλος
Πυροκρατούσα (Κύπρος)
Πυροβοληθείσα (Αθως – I. M.
Βατοπεδίου)
Πυρφόρος βάτος

P

Ράβδος
Ραβδού
Ραβδούχου
Ραγδαία
Ραγίου
Ραϊθού

Ραφαήλ
Ραχοπήδη
Ρεθού
Ρευματοκράτειρα
Ρευματοκρατούσα (Γέφυρα Κιλκίς)
Ρευματοκρατούσα (Ραιδεστός)

Ρηιστή
Ρημαία
Ρητή
Ρίζα του Ιεσσαί (Σάριζα Άνδρου)
Ροδακιώτισσα
Ροδιά (Βίλγα Άρτας)
Ροδινή
Ροδίτισσα
Ροδοειδής
Ρόδον αμάραντον
Ρόδον ηδύπνοον
Ροϊδίτισσα

Σ

Σαληλικιού
Σαλήμ
Σαμακιώτισσα
Σαμακοβλιώτισσα
Σαραντοδασκαλιώτισσα
Σαράντη
Σαρηλικίου
Σάριζα
Σεβασμία
Σεβάσμιος κόρη
Σεϊνταγιά ή ελαφίνα (Δαμασκός)
Σελήνη
Σεμνή
Σεμνολόγημα
Σεμνόν δώρημα
Σεμνόν εγκαλώπισμα
Σεντουκιώτισσα
Σεπτόν κειμήλιον
Σεπτών κοινωνός χαρισμάτων
Σεραφείμ
Σερβουνιώτισσα
Σηλυβριανή
Σιδηρόπετρα
Σισανίου
Σκαλωτή

Ρόμβη
Ρούμπη
Ροχονιάτη
Ρύστις
Ρύσιος
Ρυτήριος
Ρωμαλέα
Ρώσις
Ρωστική

Σκέπη (Εδεσσα)
Σκεύος
Σκεύος πολυτίμητων θεοδότων
δωρεών
Σκηνή πλατυτέρα
Σκηνιώτισσα
Σκοπιώτισσα (Μακεδονία)
Σκορδυλιανή (Κρήτη)
Σκορπίστρια (Λευκίμη, Κέρκυρα)
Σκουλουδού (Μύκονος)
Σοφία
Σοφίας η πληρεστάτη
Σουδιώτισσα (Πύργος)
Σουμελά (Βέρμιο)
Σουμελιώτισσα (Βέρμιο)
Σπανιώτισσα (Σιάτιστα)
Σπηλιανή (Πάρος)
Σπηλιώτισσα
Σπηλιώτισσα (Σκύρος)
Στάμνος
Στάμνος χρυσή του μάννα
Στέφος της εγκρατείας
Στέφος και διάδημα πιστών υμνωδών
Στήλη καρτερίας
Στήλη της παρθενίας

Στήριγμα πιστών
Στολή παρρησίας
Στομιώτισσα (Κόνιτσα)
Στρατηγός
Στρατηλάτισσα
Συγχώρησις πταιόντων
Συναπτική
Συνεκτική
Συντριανή (Κως)
Συστατική

T

Τακουράτου
Ταμείον προνοίας του Θεού
Ταμειούχος
Ταξιαρχών
Ταξιδεύτρα
Ταξιδιάρισσα
Ταχεία επίσκεψις
Τείχος παρθένων
Τελεία
Τέμενος
Τερατουργός
Τετιρωμένον όρος Δαβίδ
Τηλαυγής
Τιμαλφεστάτη
Τιμαλφέστατον τέμενος
Τίμιον διάδημα
Τιμιωτέρα (Άθως)
Τιμιωτέρα πάσης κτίσεως
Τοπλού (Κρήτη)
Τορτώσης
Τουρλιανή (Μύκονος)

Y

Υγείας
Ύμνος

Σώζουσα (Πάτμος)
Σωτήρα του δικαίου
Σωτήρα της Παζαρόπορτας
Σωτήρα του Νικοδήμου (Αθήνα)
Σωτηρία του κόσμου
Σωτηρίας αίτιον
Σωτηριώδες μάννα

Τουρλωτή
Τρανή
Τραχιάδα
Τρεμιθιώτισσα
Τριετίζουσα σάμαλις
Τρίκκερα
Τρικουκιώτισσα
Τρικοσυκιώτισσα
Τριμάρτυρος (Κρήτη)
Τρισηλίου φωτός ενδιαίτημα
Τρισολαμπής
Τριχερούσα (Άθως - Χιλανδάρη)
Τροοδήτισσα (Κύπρος)
Τροπαιούχος
Τροφή διάδοχος του μάννα
Τρυπητή (Αίγιο)
Τρωχωνίτισσα
Τσαρουσνή (Σιάτιστα)
Τσαμπίκα (Ρόδος)

Υπακοή
Υπαπαντή

Υπεραγαθιώτισσα
Υπεράγαθος
Υπεραγία
Υπερδεδοξασμένη
Υπερείδοξος
Υπερευλογημένη
Υπέρμαχος
Υπέρμαχος στρατηγός
Υπερύμνητος
Υπερφυής

Φ

Φαιδρά νεφέλη
Φαλάνδρας
Φαναριώτισσα
Φενερουλιώτισσα
Φανερωμένη (Άθως)
Φαρμακού
Φάρος
Φερευγής χελιδών
Φιδοποταμιανή (Κεφαλονιά)
Φιδούσα (Κεφαλονιά)
Φιλάγαθος
Φίλαγνος
Φιλανθής ανθηδών
Φιλόανθρωπος
Φιλέρημος (Ρόδος)
Φιλήσυχος τρυγών
Φιλοσοφίτισσα
Φιλόστοργος μήτηρ
Φιλτάτη

Χ

Χαιρετισμών (Άθως)
Χαλκέων
Χαρά
Χάρις

Υπέρφωτος
Υπογειώτισσα
Υπόθεσις προφητών
Υποστροφή
Υψηλή
Υψηλότατος θρόνος
Υψηλοτέρα
Υψηλοτέρα των ουρανών
Υψίστη
Ύψος δυσανάβατον

Φλεβαριώτισσα (Χώρα Σέριφου)
Φλογοφόρος
Φλογοφόρος λαβίς
Φοβερά
Φοβερά προστασία (Άθως)
Φραγκοβίλλα (Αμαλιάδα)
Φύσιγκος
Φυσίζωος
Φως
Φωτισμός
Φωτοδόχος
Φωτοδόχος λαμπάς
Φωτοειδές τέμενος
Φωτοειδής παστάς
Φωτολάμπουσα (Ακκουρσός, Κύπρος)
Φωτοφόρος νυμφών

Χαρίες
Χαριτοβλύτις
Χαρμονή
Χαρτιώτισσα

Χαρωπός
 Χειμαζομένων γαλήνη
 Χελιδονού
 Χερουβείμ
 Χερουβείμ ενδοξότερα
 Χιλιαρμενίτισσα
 Χορηγός θεϊκής αγαθότητος
 Χουζοβιώτισσα
 Χουμνιώτισσα
 Χρεωλύτις
 Χρηστή
 Χρυσαφίτισσα (Μονεμβασιά)
 Χριστιανών καύχημα
 Χριστοτερπνής
 Χρυσалиτική
 Χρυσανγής σελήνη
 Χρυσανγιώτισσα
 Χρυσαφίτισσα
 Χρυσή λυχνία
 Χρυσήλατος πύλη
 Χρυσοβουνιώτισσα
 Χρυσοβύτζα (Μέτσοβο)
 Χρυσογαλακτοτρεφούσα (Γαλατάρια, Κύπρος)
 Χρυσογαλούσα
 Χρυσογέννητος κόρη Μαριάμ
 Χρυσογιαλιώτισσα
 Χρυσοδαφνιώτισσα
 Χρυσοελεούσα
 Χρυσοθεϊστρια
 Χρυσοκαίβα
 Χρυσοκαμαριώτισσα (Κύπρος)
 Χρυσοκαστριώτισσα
 Χρυσοκεφάλου (Κύπρος)
 Χρυσοκονουσιώτισσα

Χρυσοκουβουκλιώτισσα
 Χρυσοκουλουριώτισσα
 Χρυσολάκωνα
 Χρυσολεχώ (Σρυνιά, Κύπρος)
 Χρυσολινιώτισσα
 Χρυσολιόντισσα
 Χρυσολογιάτισσα
 Χρυσομαλλούσα
 Χρυσομεσογιώτισσα (Μεσάγη, Κύπρος)
 Χρυσομουρούσα
 Χρυσονεγκωμίτισσα
 Χρυσοκελλαριά
 Χρυσόμορφος
 Χρυσοπαντάνασσα
 Χρυσοπατερινίσσα (Πωμός)
 Χρυσοπηγή (Αττική)
 Χρυσοπλοκωτάτη
 Χρυσοπλοκώτατος πύργος
 Χρυσοποδωρίτισσα
 Χρυσοπολίτισσα (Πάφος)
 Χρυσοραγιώτισσα (Κύπρος)
 Χρυσοριάτισσα (1727, Κύπρος)
 Χρυσοροϊάτισσα (Κύπρος)
 Χρυσοροϊδιώτισσα (Αθήνα)
 Χρυσορριάτισσα (1736, Κύπρος)
 Χρυσορρωγιάτισσα
 Χρυσοσκαλίτισσα (Κρήτη)
 Χρυσοσπηλιώτισσα ((Γιουριάνα Τζουμέρκων)
 Χρυσούν θυμιατήριον
 Χρυσοχεριά
 Χώρα του αχωρήτου (Ι. Μ. Χώρας – Κων/πολη)
 Χωστή (Ηράκλειο)

Ψ

Ψαλματοδόχος
 Ψαλμοφιλής

Ψαλή
 Ψέκας

Ψευδομιστής
Ψυχαγωγός
Ψυχαποδόχος
Ψυχικής ευσθενείας θησαύρισμα

Ψυχοσώστρια (Πανόραμα Θεσ/νίκης)
Ψυχωφελής
Ψυχών ιωμένη τας ουλάς

Ω

Ωδή
Ωκεανός
Ωνωτάτη
Ώνιος
Ωραία
Ωραία κηπουρός
Ωραιόμορφος κόρη
Ωραιόπαις
Ωραιοτάτη
Ωραϊσμός
Ωφέλιμος

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ-ΘΑΥΜΑΤΑ

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΓΑΘΩΝΙΤΙΣΣΑ (Φθιώτιδα)

Ονομάζεται έτσι γιατί στο Μοναστήρι ασκήτεψε ο Άγιος Αγάθων.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΓΙΑ ΣΚΕΠΗ

Οι πατέρες και οι υμνογράφοι της Εκκλησίας ύμνησαν τη Θεοτόκο ως σκέπη. Από αυτό εμπνεύστηκε και η εικονογραφία την. Παράσταση της Θεοτόκου ως Σκέπης. Σ' αυτή την εικόνα η Παναγία παρουσιάζεται σαν Σκέπη και προστασία των πιστών, το Μαφόριο της. Άλλοτε πάνω από τη Θεοτόκο εικονίζονται 2 άγγελοι, οι οποίοι απλώνουν αυτό το ρούχο ή τη ζωή της Θεοτόκου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΓΚΑΡΑΘΟΥ (Ηράκλειο)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε σ' ένα θάμνο, που λέγεται τυπικά αγκάραθος.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΚΑΘΗ (Σκυνούσα)

Γιατί γιορτάζει του Ακάθιστου Ύμνου.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΘΙΣΤΟΥ ή ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Αγίου Διονυσίου. Λέγεται ότι η εικόνα αυτή είναι εκείνη, μπρος στην οποία για πρώτη φορά έψαλε τους χαιρετισμούς ο Πατριάρχης Σέργιος το 625 μ.Χ., για να ευχαριστήσει την Παναγία επειδή έσωσε την Κων/πολη από την πολιορκία των Σκυθών και των Αβάρων. Από το γεγονός αυτό ονομάστηκε Παναγία του Ακάθιστου ή των Χαιρετισμών.

Την εικόνα αυτή, αργότερα ο Αλέξιος Κομνηνός την δώρισε προσωπικά στον Όσιο Διονύσιο, κτήτορα της μονής Διονυσίου, όταν βρισκόταν στην Τραπεζούντα. Το ιστορικό αυτό βρίσκεται πίσω από την εικόνα της Παναγίας.

Το 1592 Αλγερινοί πειρατές, ξεκινώντας από την Σκύρο ήρθαν στο μοναστήρι του Αγίου Διονυσίου και το λήστεψαν. Μεταξύ των πολλών λαφύρων άρπαξαν και την θαυματουργική εικόνα της Παναγίας. Ο ηγούμενος αντέδρασε

δυναμικά για την αρπαγή της εικόνας και, επειδή δεν μπορούσε να κάνει τίποτε περισσότερο τους καταράστηκε.

Οι πειρατές μόλις πήραν την εικόνα και τα λάφυρα, έφυγαν στην Σκύρο. Ο αρχιπειρατής έβαλε την εικόνα μέσα σε ένα κιβώτιο, την κλείδωσε, και την τοποθέτησε σε ένα αμπάρι του πλοίου αλλά η Παναγία του φανερώθηκε τρεις φορές στον ύπνο του και του είπε απειλητικά : *«Γιατί πονηρέ, με κλείδωσες στην φυλακή; Πήγαινε με γρήγορα από όπου με πείρες»*. Ο αρχιπειρατής ξύπνησε ταραγμένος αλλά δεν έδωσε σημασία.

Δεν πέρασε πολύς καιρός τα καράβια των πειρατών κόντεψαν να βυθιστούν από την τρικυμία τότε θυμήθηκαν την Παναγία. Ο αρχιπειρατής πήγε στο αμπάρι όπου είχε την Παναγία και τη βρήκε με το κουτί σπασμένο και την Παναγία να μυροβλίζει. Οι πειρατές πήγαν την εικόνα στο μοναστήρι και πολλοί πειρατές έγιναν μοναχοί.

Το 1767, ξανάκλεψαν την Παναγία, αλλά τους κλέφτες τους έπιασαν χριστιανοί και πήγαν την εικόνα στην Σκόπελο. Οι μοναχοί όμως έμαθαν που είναι η εικόνα και πήγαν να την πάρουν. Οι Σκοπελίτες όμως δεν την έδωσαν, Αλλά τότε έπεσε μεγάλη πανώλη στην Σκόπελο. Τότε ένας προύχοντας είπε να πάνε πίσω την εικόνα, έτσι και έγινε. Μόλις πήγαν την εικόνα πίσω η πανώλη έφυγε.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΚΟΗ (Άνδρος)

Γιατί η Παναγία εισακούει αμέσως τις παρακλήσεις των πιστών.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΛΕΘΙΝΗ (Σύμη)

Γιατί η Παναγία είναι η μητέρα της αλήθειας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΛΕΞΙΩΤΙΣΣΑ (Πάτρα)

Από το ρήμα «αλέξω» (απωθώ, απομακρύνω) καθόσον η Παναγία διώχνει τις συμφορές.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΑΝΤΙΦΩΝΗΤΡΙΑ (Ι. Μ. Βατοπεδίου)

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Βατοπεδίου και θεωρείται μια από τις θαυματουργές εικόνες του μοναστηριού. Όταν η κόρη του αυτοκράτορα Θεοδοσίου Πλακιδία επισκέφθηκε το μοναστήρι, μόλις προχώρησε στο εσωτερικό του ναού, ακούστηκε μια γυναικεία φωνή, η φωνή της Παναγίας, που

της είπε: «Πλακιδία Στήθι (Στάσου). Τι θέλεις εσύ εδώ; Μη γίνεις αφορμή να κατηγορηθεί η σεμνότητα των μοναχών. Φύγε!». Από το γεγονός αυτό πήρε το όνομα Παναγία η «Αντιφωνήτρια».

ΠΑΝΑΓΙΑ «ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ»

Η πανάρχαια θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου η καλούμενη «*Άξιον εστί*» βρίσκεται στον ιστορικό ναό του Πρωτάτου, στις Καρυές, πρωτεύουσα του Αγίου Όρους

Παλιότερα βρισκόταν σε μια καλύβα στη σκίτη του Πρωτάτου κοντά στις Καρυές κατά τον 10^ο αιώνα, και την κατοικούσε ένας ενάρετος γέροντας με τον υποτακτικό του. Επειδή συνήθιζαν στο Πρωτάτο κάθε Σάββατο να κάνουν αγρυπνία έφυγε ο γέροντας για την αγρυπνία και άφησε στο κελί τον υποτακτικό του. Μετά το απόγευμα κάποιος χτύπησε την πόρτα του κελιού.

Ο μοναχός την άνοιξε και είδε έναν καλόγερο άγνωστο σ' αυτόν, ο οποίος ζήτησε να τον διανυκτερεύσουν. Όταν σήμανε για τον όρθρο ο μοναχός άρχισε να ψάλλει την ακολουθία. Όταν έφτασαν στον ύμνο «*Την Τιμιωτέραν των Χερουβίμ...*» ο ξένος μοναχός άρχισε να ψάλλει έναν άλλο ύμνο «*Άξιον εστί ως αληθώς... Την Τιμιωτέραν...*». Ο μοναχός έκπληκτος είπε στον ξένο καλόγερο ότι στο Άγιο Όρος ψάλλουν μόνο την τιμιωτέρα, αλλά ας γράψει και τον άλλο ψαλμό για να πουν αυτόν. Ο ξένος μοναχός ζήτησε μελάνη και χαρτί, αλλά ο μοναχός δεν είχε. Τότε ο ξένος μοναχός του ζήτησε μια πλάκα, μόλις έλαβε την πλάκα άρχισε να γράφει με το δάχτυλό του λες και ήταν πηλός και μετά εξαφανίστηκε (ήταν Άγγελος Κυρίου). Τότε πήρε ο μοναχός τη πλάκα και την πήγε στο Πρωτάτο όπου ανέφερε το γεγονός στους Επιστάτες. Η πλάκα μεταφέρθηκε στην Κων/πολη και η εικόνα της Παναγίας που έγινε το γεγονός μεταφέρθηκε στο ιερό του Πρωτάτου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΗΜΑΤΑΡΙΣΣΑ ή ΚΤΗΤΟΡΙΣΣΑ

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Βατοπεδίου και θωρείται μια από τις θαυματουργές εικόνες του μοναστηριού. Όταν πειρατές κατέλαβαν το μοναστήρι, ο Βηματάρης (υπεύθυνος του ιερού βήματος) πρόφθασε και έκρυψε την εικόνα της Παναγίας μέσα στο πηγάδι. Δεν πρόφτασε να κρυφτεί, και πιάστηκε αιχμάλωτος μαζί με τους άλλους μοναχούς. Οι πειρατές αναχώρησαν στην Κρήτη. Ύστερα από 70 χρόνια αιχμαλωσία ο Βηματάρης ελευθερώθηκε και επέστρεψε στο μοναστήρι, όπου φανέρωσε στους νέους κτήτορες της μονής την εικόνα της Παναγίας. Έτσι σήμερα οι πατέρες της Μονής ονομάζουν την εικόνα αυτή «Βηματάρισσα» από το Βηματάρης, ή Κτητόρισσα από τους νέους κτήτορες της Μονής.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ (Κων/πολη)

Στο ναό των Βλαχερνών ήταν κατατεθειμένη η τίμια Εσθής της Παρθένου. Η κατάθεσή της έγινε το 426 μ.Χ. στην Κωνσταντινούπολη. Η εικόνα έσωσε την πόλη από τους βαρβάρους μα θανατηφόρα επιδημία που αποδεκάτισε τους εχθρούς. Η εικόνα εξακολουθεί ακόμα και σήμερα να βοηθάει τους ανθρώπους, που πιστοί προσέρχονται και της ψάλλουν τον Ακάθιστο Ύμνο.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΒΟΛΚΑΝΟΥ (Καλαμάτα)

Κοντά στην Καλαμάτα της Πελοποννήσου βρίσκεται η Ι. Μ. Βολκάνου. Γιορτάζει στις 15 Αυγούστου στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Κατά τις ημέρες των εορτών συνηθίζουν να μεταφέρουν την εικόνα στα πλησιέστερα χωριά για να μπορούν ευκολότερα οι πιστοί να προσέρχονται και να προσκυνούν.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΡΟΝΤΟΥΣΑ ή ΒΡΟΧΗ (Πάτμος)

Γιατί στη γιορτή της (21 Νοεμβρίου) αρχίζουν οι πρώτες βροχές και βροντές.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΥΛΙΖΑ (Πίνδος)

Γιατί η Ι. Μονή βρίσκεται σε ομώνυμη τοποθεσία.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΥΣΣΙΑΝΗ (Σέρρες)

Γιατί από το ομώνυμο χωριό ή τα πολλά βύσσινα που παράγει η περιοχή.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΑΛΑΚΤΟΤΡΟΦΟΥΣΑ

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Χιλανδαρίου. Έχει σχέση με τη ζωή το Οσίου Σάββα του Αγιασμένου. Μεταφέρθηκε στο Άγιο Όρος από την Παλαιστίνη.

Σήμερα, η εικόνα θεωρείται μια από της θαυματουργικές εικόνες του μοναστηριού και λέγεται *''Γαλακτοτροφούσα''*, γιατί εικονίζεται η Παναγία να θηλάζει το Θείο Βρέφος. Η Γαλακτοτροφούσα συναντάται από τον δεύτερο αιώνα στις κατακόμβες της Ρώμης, όπως π.χ. της Αγίας Πρισκίλλης.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΟΥ (Κάλυμνος)

Γιατί η Παναγία αυτού του εξωκλησιού θεωρείται προστάτρια των γυναικών, που θηλάζουν τα παιδιά τους.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Η εικόνα αυτή βρίσκεται στο μοναστήρι του Παντοκράτορα σε στάση δεήσεως. Δίπλα υπάρχει πιθάρι, που φαίνεται ότι τρέχει λάδι. Γερόντισσα ονομάστηκε, γιατί άκουσε τις προσευχές του γέροντα ηγουμένου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΛΥΚΟΦΙΛΟΥΣΑ

Και η εικόνα αυτή ήρθε στο Άγιο Όρος πλέοντας όρθια επάνω στα αφρισμένα κύματα της θάλασσας. Την έριξε η ευσεβής Βικτορία για να γλιτώσει από τους εικονομάχους. Η εικόνα πέρασε τον Ελλήσποντο και έφτασε κοντά στο Άγιο Όρος, στο λιμάνι της Φιλοθέου, όπου την παρέλαβαν οι μοναχοί και την τοποθέτησαν μέσα στο μοναστήρι που βρίσκεται μέχρι σήμερα. Πολλά είναι τα θαύματα της Παναγίας Γλυκοφιλούσας. Γι' αυτό τιμάται ιδιαίτερα από τους πατέρες του Αγίου Όρους.

Θρύλοι και παραδόσεις:

Στα παλιά και δύσκολα χρόνια, ένα πλοίο σταμάτησε στο λιμάνι της Πέτρας για ξεκούραση και ανεφοδιασμό. Ένα βράδυ ο καπετάνιος του πλοίου θέλησε να ανάψει το καντήλι στο εικόνισμα της Παναγίας που πάντοτε είχε μαζί του. Έντρομος, διαπίστωσε ότι το εικόνισμα έλειπε από τη θέση του και άρχισε να ζητά πληροφορίες από τους ναύτες του, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Ξαφνικά εκεί που στριφογύριζε εδώ κι εκεί, πάνω στο πλοίο, για μια στιγμή βλέπει απέναντι στο βράχο ένα λαμπερό φως να περιφέρεται σαν αστέρι πάνω στην κορυφή.

Ο καπετάνιος χωρίς καθυστέρηση βγαίνει στη στεριά, σκαρφαλώνει στο βράχο, βρίσκει την εικόνα και τη φέρνει ξανά στο καράβι όλος χαρά. Η εικόνα όμως επέστρεφε στο βράχο ξανά και ξανά. Κατάλαβε τότε ο καπετάνιος πως η Παναγία ήθελε να μείνει πάνω στο βράχο της Πέτρας. Γι' αυτό, με τη βοήθεια των χωρικών, έχτισαν την πρώτη εκκλησία στην κορυφή του βράχου και εκεί τοποθέτησαν την εικόνα της Παναγίας.

Άλλη παράδοση αναφέρει ότι, όταν άρχισαν να χτίζουν την εκκλησία, ένα περιστέρι, κρατώντας στο ράμφος του μια κλωστή, χάραξε τα σχέδια (θεμέλια) της εκκλησίας, αφήνοντας καταγής την κλωστή. Οι μάστορες άρχισαν να κτίζουν την εκκλησία με βάση τα σχέδια αυτά. Μια μέρα ο επιστάτης πήρε το δίσκο με τα

κεράσματα κι άρχισε να κερνάει τους μαστόρους γύρω από τις σκαλωσιές. Σε μια στιγμή γλίστρησε και μαζί με το δίσκο έπεσε κάτω στο γκρεμό. Η Παναγία όμως έκανε το θαύμα της. Ο επιστάτης δεν έπαθε τίποτε, αλλά και κανένα ποτήρι δεν έσπασε. Έτσι κατάλαβαν ότι η Παναγία τους προστάτευε και τελείωσαν την εκκλησία με μαρτυρημένη τη Χάρη Της.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΟΡΓΟΥΪΠΗΚΟΟΣ

Είναι η θαυμαστή εικόνα της Παναγίας που τιμάται εξίσου με την Πορταίτισσα. Λέγεται Γοργουΐπήκοος, γιατί εισακούει γρήγορα τις προσευχές των μοναχών και των ανθρώπων.

Βρίσκεται στην Ι. Μονή Δοχειαρίου και σύμφωνα με την παράδοση αιογραφήθηκε την εποχή του κτήτορα της Μονής Οσίου Νεόφυτου. Στους Μοναχούς αποκαλύφθηκε μόλις το 1664 από το ακόλουθο όραμα. Μπροστά από την εικόνα που είναι αιογραφημένη στον τοίχο έξω από την τράπεζα της Μονής υπήρχε διάδρομος που συνέδεε το μαγειρείο με την τράπεζα, και από εκεί περνούσε ο τραπεζάρης, όταν εκτελούσε τα καθήκοντα του. Την νύχτα κρατούσε δαδιά αναμμένα για να φωτίζει το πέρασμα του. Το 1664 το διακόνημα του τραπεζάρη το είχε ένας μονάχος που τον έλεγαν Νείλο, ο οποίος καθώς περνούσε μπροστά από την εικόνα άκουσε μια φωνή *«Μην ξαναπεράσεις από εδώ με αναμμένα δαδιά , γιατί ο καπνός μαυρίζει την μορφή μου»*. Ο Μονάχος δεν έδωσε σημασία, πιστεύοντας ότι κάποιος αδερφός ήθελε να τον πειράξει. Μετά από λίγες μέρες άκουσε πάλι την ίδια φωνή να του λέει: *«Ω μοναχέ αμόναχε, μέχρι ποτέ θα μαυρίζεις την Εικόνα μου χωρίς ευλάβεια και προσοχή»*; Και με την δεύτερη αυτή φωνή ο δυστυχής μονάχος έχασε την όραση του. Τότε κατάλαβε ότι η φωνή προερχόταν από την Θεοτόκο, που τον τιμώρησε για την απροσεξία και την απείθεια του. Το πρωί οι αδερφοί της Μονής βρήκαν τον τραπεζάρη να κλαίει μπροστά στην εικόνα γονατιστός και άκουσαν το συμβάν, και κρέμασαν ένα ακοίμητο κονδύλι και όρισαν κάθε εσπέρα να προσφέρεται θυμίαμα.

Ο τυφλός μοναχός παρέμεινε κοντά στην εικόνα σε ένα στασίδι από όπου νυχθημερόν παρακαλούσε την Θεοτόκο, να τον συχωρέσει πράγμα το οποίο δεν άργησε να συμβεί, με την τρίτη πλέον φορά που η Θεομητορική φωνή τον διαβεβαίωνε: *«Ω μοναχέ η δέησης σου εισακούστηκε είσαι συχωρεμένος από τώρα θα βλέπεις όπως και πριν»*.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΟΥΡΛΟΜΑΤΑ (Λέρος)

Γιατί στην εικόνα της έχει μεγάλα μάτια.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΓΩΝΙΑΣ (Χανιά)

Γιατί είναι χτισμένη στη γωνιά του κόλπου Σπάθα των Χανίων.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΔΑΜΑΣΤΑ (Λαμία)

Γιατί η εικόνα έρχεται από τη Δαμασκό.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΔΕΞΙΑ (Θεσ/νίκη)

Γιατί στην εικόνα της κρατά το Χριστό στα δεξιά.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΔΕΟΜΕΝΗ

Ζωγραφίζεται κυρίως σε τοιχογραφίες. Στην εικόνα η Παναγία είναι στραμμένη προς το Χριστό σε στάση δεήσεως με τα χέρια απλωμένα σε στάση παρακλήσεως. Επίσης ζωγραφίζεται και στην εικόνα που λέγεται Δέηση ή Τρίμορφη όπου παριστάνεται ο Χριστός σε θρόνο, δεξιά του στέκεται η Θεοτόκος κι αριστερά του ο Πρόδρομος και οι δύο σε στάση δεήσεως στραμμένοι προς το Χριστό.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΔΕΡΜΑΤΟΥΣΑ (Ζάκυνθος)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε τυλιγμένη σε δένδρο μ' ένα κομμάτι δέρμα.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΔΟΥΡΑΧΑΝΗ (Γιάννενα)

Γιατί η Ι. Μονή χτίστηκε από το Δουραχάν Μπεϋλέρ Μπέη λόγω θαύματος της Παναγίας σ' αυτόν.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΙΚΟΣΙΦΟΙΝΙΣΣΑ

Βρίσκεται στο Παγγαίο Όρος της Δράμας και ονομάστηκε έτσι από τους είκοσι φοίνικες.

Θαύματα της Παναγίας:

Διακόσια πενήντα εννέα (259) θαύματα περιγράφει το βιβλιαράκι που κυκλοφόρησε η Ι. Μονή Εικοσιφοίνισσας. Αναφέρουμε μερικά για τη δόξα της Παναγίας και την ωφέλεια των χριστιανών.

Το 1971 (βουλγαρική κατοχή), ένας βούλγαρος αξιωματικός με λίγους στρατιώτες μπήκαν μέσα στην εκκλησία να τη λεηλατήσουν και να πάρουν την εικόνα της Παναγίας. Μόλις όμως ο βούλγαρος αξιωματικός προσπάθησε να πάρει την εικόνα από το τέμπλο, ξαφνικά βρέθηκε πεσμένος στο δάπεδο της εκκλησίας και μάλιστα αποτυπώθηκαν στο μαρμάρينو δάπεδο από θαύμα η μπότα του, το πιστόλι του και το αίμα του. Ο αξιωματικός σε λίγο πέθανε μέσα στην εκκλησία, ενώ οι σύντροφοι έφυγαν τρομαγμένοι.

Μια άλλη φορά, Βούλγαροι πάλι κατάφεραν να βγάλουν την εικόνα από το τέμπλο, αλλά μόλις έφτασαν στην πόρτα, η εικόνα έπεσε από τα χέρια τους καταγής και έγινε ασήκωτη. Συγχρόνως η Παναγία έκλεγε και αναστέναζε, ενώ τα δάκρυά της σχημάτιζαν ένα μικρό ρυάκι, καθώς έτρεχαν από την εικόνα. Βλέποντας αυτά οι Βούλγαροι, φοβήθηκαν και τρομαγμένοι άφησαν την εικόνα κι έφυγαν άπρακτοι. Λίγο αργότερα τρεις γυναίκες της περιοχής βρήκαν την εικόνα της Παναγίας πεσμένη καταγής και την έβαλαν στην θέση της. Οι γυναίκες αυτές ήταν η Μαγδαληνή Τσακίρη, η Ευαγγελία Καλημάντζαρη και η Ελένη Ράντζου.

Η στέγη του μοναστηριού είναι κατασκευασμένη από πέτρινες πλάκες. Κι όμως πάνω της είναι φυτρωμένα δύο μικρά κυπαρίσσια, που προκαλούν το θαυμασμό σαν ένα διαρκές θαύμα της Παναγίας.

Η γυναίκα του Τούρκου Πασά Αγκιάμπεη, του Καλαμώνα Δράμας, είχε δύσκολη γέννα. Η χανούμισσα, αφού έταξε στην Παναγία τα φλουριά της, αμέσως ελευθερώθηκε.

Τέλος, πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που άτεκνες μητέρες αποκτούν παιδιά, παράλυτοι θεραπεύονται, άλαλοι μιλούν και κουφοί ακούν.

Εκείνο που εντυπωσιάζει είναι το γεγονός ότι το μοναστήρι της Εικοσιφοίνισσας έγινε σχεδόν η Τήνος της Βόρειας Ελλάδας, αφού η Αχειροποίητη εικόνα της Παναγίας, το αποτύπωμα της μπότας του βουλγάρου αξιωματικού, και τα πολλά θαύματα αναγκάζουν τον κάθε επισκέπτη να υποσχεθεί ότι θα ξανάρθει στην Παναγία της Εικοσιφοίνισσας στη Μακεδονία.

Οι άνθρωποι και ιδίως οι νέοι που θα επισκεφθούν το μεγάλο αυτό προσκύνημα της Παναγίας, θα ωφεληθούν και θα διδαχτούν πολλά. Αξίζει ένα ταξίδι στην Παναγία Εικοσιφοίνισσα της Δράμας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΥΛΙΑΝΗ

Γιατί ονομάστηκε Εκατονταπυλιανή:

Από πού προήλθε ακριβώς η ονομασία του ναού δε γνωρίζουμε. Εκείνο που ξέρουμε είναι ότι στην εικόνα υπάρχει επιγραφή «Εκατονταπυλιανή», δηλαδή που έχει εκατό πύλες (πόρτες) και που σήμερα φαίνονται μόνο οι 99. Η εκατοστή

πύλη θα φανεί και θα ανοίξει, όταν οι Έλληνες πάρουν την Κων/πολη. Επίσης λέγεται και «Κατοπολυανή», από το κάτω πόλη.

Θαύματα της Παναγίας:

Πολλά είναι τα θαύματα της Παναγίας Εκατονταπυλιανής. Στους αναγνώστες αναφέρουμε το παρακάτω, που επιλέγουμε από το βιβλίο του Μητροπολίτη Παροναξίας κ. Επιφάνιο:

Το 1963 μια ευσεβής οικογένεια από τον Πειραιά ήρθε στην Παναγία της Πάρου φέρνοντας και την κόρη τους, μόλις 17 χρονών, που έπεσε από παράλυση. Η κόρη ένα βράδυ είχε δει στον ύπνο της την Παναγία να της λέει: *«Κόρη μου, έλα στην Πάρο στη γιορτή μου στις 15 Αυγούστου. Τα μεσάνυχτα, 12 η ώρα να βρίσκεσαι μπροστά στην εικόνα μου και να κοιτάζει το πρόσωπό μου. Εγώ θα σε κάνω καλά»*.

Έτσι κι έγινε. Η παράλυτη κόρη με τους γονείς της ήρθε στην Πάρο και από νωρίς μπήκαν στην εκκλησία. Λίγο πριν από τις 12 μεταφέρθηκε στην εικόνα της Παναγίας. Δάκρυα και προσευχή μπροστά στην Παναγία. Ήταν ακριβώς μεσάνυχτα. Η νέα πονούσε φοβερά αλλά επέμενε να κοιτάζει με υπομονή το πρόσωπο της Παναγίας. Σε μια στιγμή άκουσε μόνο αυτή τη φωνή της Παναγίας: *«Σήκω λοιπόν, παιδί μου, επάνω. Είσαι καλά, γιατί σε ευλόγησα»*. Αμέσως το παράλυτο κορίτσι σηκώθηκε, αφαίρεσε την περόνη και το ορθοπεδικό μηχάνημα και περπάτησε. *«Παναγιά μου σ' ευχαριστώ»*,είπε. Κι αμέσως έτρεξε στην αγκαλιά των γονέων της. Οι εκκλησιαζόμενοι από συγκίνηση δοξολογούσαν την Παναγία για το θαύμα της.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΛΑΙΟΒΡΥΤΙΣΣΑ

Η εικόνα αυτή χρονολογείται στον 14 αιώνα και βρίσκεται στο δοχείο (κελάρι) της Μονής Βατοπεδίου. Από εκεί μεταφέρεται στο καθολικό την Παρασκευή της Διακαινησίμου, ημέρα κατά την οποία γιορτάζει. Η παράδοση αναφέρει το εξής θαύμα: Σε μια περίοδο έλλειψης λαδιού στην μονή, ο Όσιος Γεννάδιος δοχειάρης της μονής, άρχισε να εξοικονομεί το λάδι δίνοντας μόνο για την χρήση της εκκλησίας. Ο μάγειρας όμως διαμαρτυρήθηκε στον ηγούμενο, και ο τελευταίος διέταξε τον Όσιο να δίνει αφειδώς λάδι στην αδελφότητα, ελπίζοντας στην πρόνοια της Κυρίας Θεοτόκου. Όταν μια μέρα πήγε στο δοχείο ο όσιος Γεννάδιος, είδε το λάδι να ξεχειλίζει από την λάρνακα και να έχει φθάσει ως την πόρτα. Ο δοχειάρης ανέφερε το θαυμαστό γεγονός στον ηγούμενο και ακολούθησε ευχαριστήρια παράκληση στην Παναγία. Από τότε οι πατέρες για το θαύμα αυτό ονόμασαν την εικόνα Παναγία *«Δοχειάρισσα ή Ελαιοβρύτισσα»*. Έκτοτε η εικόνα έχει μια θαυμάσια ευωδιά .

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΛΕΟΥΣΑ ή ΔΕΡΜΕΛΙΩΤΙΣΣΑ

Στον καταπράσινο κάμπο της Θεσσαλίας και μέσα στο χωριό Σταυρός βρίσκεται το πανθεσσαλικό προσκύνημα της Παναγίας Ελεούσας της Δερμελιώτισσας. Παλιότερα το χωριό λεγόταν Δεμερλί και απ' αυτό – κατά πάσα πιθανότητα – πήρε το όνομα η Παναγία η Δερμελιώτισσα.

Θαύματα:

Το προσκύνημα της Παναγίας Ελεούσας της Δερμελιώτισσας έγινε ξακουστό και ακτινοβολεί σ' ολόκληρη την Ελλάδα από τα πολλά θαύματα της Παναγίας. Εμείς θα σας αναφέρουμε μόνο μερικά.

Στα χρόνια του Ελληνοϊταλικού πολέμου, οι Ιταλοί θέλησαν να καταστρέψουν τη γέφυρα, όπου διασταυρώνονται οι σιδηροδρομικές γραμμές Αθηνών – Θεσ/ νίκης και Βόλου – Τρικάλων. Ένας Ιταλός αεροπόρος διατάχθηκε να βομβαρδίσει και να καταστρέψει τη γέφυρα. Επί τρεις μέρες ερχόταν με το αεροπλάνο για να καταστρέψει τη γέφυρα, αλλά, μόλις έφτανε στο χωριό Δεμερλί, όπου βρίσκεται και το προσκύνημα της Παναγίας, έβλεπε, όπως αργότερα ο ίδιος εξιστόρησε, τον κάμπο της περιοχής σαν μια μεγάλη θάλασσα και έτσι δε μπορούσε να βρει τη γέφυρα. Μετά από πολλές προσπάθειες το αεροπλάνο του κτυπήθηκε από βλήμα και ο αεροπόρος πιάστηκε αιχμάλωτος και μεταφέρθηκε στο χώρο της Παναγίας. Εκεί έμαθε για το προσκύνημα της Παναγίας και βεβαιώθηκε ότι θάλασσα δεν υπήρχε, παρά ένας καταπράσινος κάμπος. Έτσι κατάλαβε ότι η Παναγία έσωσε το χωριό και τους κατοίκους. Το θαύμα αυτό το θυμούνται όλοι οι κάτοικοι του χωριού και ευγνωμονούν την Παναγία τους.

Το 1941, όταν ο Χίτλερ αποφάσισε πόλεμο κατά της Ελλάδας, η εικόνα της Παναγίας τρεις μέρες πριν από την εισβολή δάκρυσε και τα δάκρυα τα σκούπιζαν άνθρωποι που και σήμερα ακόμα ζουν.

Παλιότερα, οι υπεύθυνοι του προσκυνηματος θέλησαν να πάρουν τα αφιερώματα της Παναγίας. Μόλις τα φόρτωσαν μια νύχτα στο άλογο, το κτύπησαν να φύγει, αλλά το άλογο όχι μόνο δεν έφυγε αλλά κτυπούσε και τα πόδια του δυνατά, με αποτέλεσμα να ξυπνήσουν οι γείτονες και ο νεωκόρος. Οι υπεύθυνοι κλέφτες, ντροπιασμένοι, ξεφόρτωσαν τα αφιερώματα και τα έβαλαν στη θέση τους.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΠΑΚΟΥΟΥΣΑ

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Ζωγράφου και πήρε το όνομα Επακούουσα, γιατί η Παναγία άκουσε αμέσως την προσευχές του γέροντα ηγουμένου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΣΦΑΓΜΕΝΗ

Και πάλι στο Βατοπέδι βρίσκεται η θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου, η καλούμενη Παναγία η «Εσφαγμένη». Κάποτε, ένας διάκονος εκκλησιάρχης που μόναζε στο μοναστήρι ήταν αδιάφορος, ανάποδος και γκρινιάρης. Μια μέρα πήγε στην τραπεζαρία, όπως πάντοτε καθυστερημένος, και ο τραπεζάρης αρνήθηκε να του δώσει φαγητό. Τότε εκείνος, οργισμένος, πήγε στην εικόνα της Παναγίας και με το μαχαίρι χτύπησε το μάγουλο της εικόνας, απ' όπου έτρεξε άφθονο αίμα. Ο δύστυχος μοναχός βλέποντας αυτό, τρελάθηκε, τυφλώθηκε και έμεινε παράλυτος. Από το γεγονός αυτό η εικόνα ονομάστηκε «Εσφαγμένη».

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΗΛΙΟΚΑΛΛΗ (Σέρρες)

Γιατί η Παναγία έχει το κάλλος του ηλίου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Η Θεοτόκος ντυμένη με βασιλική αλουργίδα και στέμμα στο κεφάλι· την συναντούμε σε μερικές παραστάσεις της Δεήσεως. Ως βασίλισσα όμως των ουρανών, είναι γνωστή η παράσταση από την πρώτη Χριστιανική περίοδο. Παρουσιάζεται με μαργαριτοστόλιστο στέμμα και βασιλική στολή, κάθεται σε θρόνο, κρατά τον Χριστό στα γόνατά της και από τα δύο μέρη την υπηρετούν οι δύο άγγελοι. Είναι η «Υψηλοτέρα των Ουρανών» και η «Κυρία των Αγγέλων».

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΘΟΛΑΡΙΤΣΑ (Ρόδος)

Γιατί ο ναός της έχει σχήμα θόλου.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΙΣΣΑ

Στα Ιεροσόλυμα, στη Γεσθημανή, μέσα στο ναό της Θεοτόκου και πίσω από τον τάφο της υψώνεται η θαυματουργική εικόνα της Παναγίας Ιεροσολυμίτισσας. Ονομάστηκε έτσι γιατί η Παναγία έσωσε πολλές φορές την αγία πόλη της Ιερουσαλήμ από πολλαπλούς κινδύνους.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΒΟΥΡΑΛΑΙΝΑ (Λέρος)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε περιτριγυρισμένη από πολλά καβούρια.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΘΑΡΙΩΤΙΣΣΑ (Ιθάκη)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε μέσα σε καθαρά (=ξερόκλαδα).

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ

Στη Μονή Μυρελαίου υπάρχει η εικόνα της Παναγίας Καθρέπτης που κατά την παράδοση ανήκε στη Θεοδώρα, τη σύζυγο του εικονομάχου Θεόφιλου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΑ (Ξάνθη & σε πολλά άλλα μέρη)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε μέσα σε καλάμια.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΛΥΒΙΑΝΗ

Το όνομα Καλυβιανή το πήρε, επειδή η εικόνα της Παναγίας βρέθηκε κοντά στο χωριό Καλύβια της Μεσαράς, που ανήκε την εποχή εκείνη στον Τούρκο Μπέη Βραζεράκη.

Θαύματα της Παναγίας:

Ένα ολόκληρο βιβλίο θα μπορούσε να γράψει κανείς για τα αναρίθμητα θαύματα της Παναγίας Καλυβιανής. Αυτό πρέπει κάποτε να γίνει από το ίδιο το μοναστήρι της Παναγίας.

Από τη στιγμή που βρέθηκε η εικόνα, η Παναγία δεν έπαψε να σκορπά τη χάρη της σ' όσους κατέφυγαν με πίστη και ζήτησαν τη βοήθειά της. Αξιοπρόσεχτο είναι ότι η Παναγία έδινε την ευεργετική χάρη της και στους αλλόπιστους Τούρκους. Λέγεται ότι πολλές χανούμισσες προσεύχονταν με ευλάβεια για τα θαύματα που έκανε σ' αυτές.

Θεραπεία καρκινοπαθούς το 1991

Η κ. Νικολιδάκη Πηνελόπη, από το Ρέθυμνο, έπασχε από καρκίνο. Ήταν νέα στην ηλικία (25-30 χρονών) και νιόπαντρη. Πριν πάει για την εγχείρηση, πέρασε από το μοναστήρι και προσευχήθηκε στην Παναγία. Η εγχείρηση έγινε, αλλά μετά είχε πολλούς πόνους σ' όλο της το σώμα. Έμενε συνέχεια στο κρεβάτι από ατονία και δεν είχε όρεξη για φαγητό. Όλοι ήταν σίγουροι για μετάσταση και η ασθενής ετοιμαζόταν για νέες εξετάσεις.

Την παραμονή, το βράδυ, είδε στον ύπνο της μια κοπέλα ντυμένη στα λευκά, που της φάνηκε σαν νοσοκόμα. Την πλησίασε και της είπε πως δε χρειάζεται να τη δει γιατρός. Της άπλωσε μάλιστα το χέρι και της έδωσε ένα

λευκό χαρτί. Αυτή το κοιτούσε με απορία. Πάρε, της λέει, να το διαβάσεις. Με καλλιγραφικά γράμματα, σαν καρτελάκι γιατρού με υπογραφή έγραφε:

ΘΕΡΑΠΩΝ ΙΑΤΡΟΣ

Η Παναγία η Καλυβιανή

Εύπνησε και ένιωσε σ' όλο της το σώμα στην αρχή ένα μούδιασμα, μια αλλόκοτη δύναμη έπειτα. Το πρωί πήγε για τις εξετάσεις επειδή οι δικοί της επέμεναν. Το αποτέλεσμα ήταν ότι βγήκαν όλες αρνητικές.

Θεραπεία δεξιού ποδιού από ατύχημα (2-8-89)

Η κ. Καλλιόπη Καστρινάκη, ετών 60 από το Αρκαλοχώρι Ηρακλείου, κάτοικος Πατρών από το 1942, Δε γνώριζε καθόλου το μοναστήρι. Το 1985 τη χτύπησε αυτοκίνητο και το δεξί πόδι της έγινε κομμάτια. Η εγχείρηση στο ΚΑΤ απέτυχε και για τέσσερα χρόνια δε μπορούσε να το πατήσει. Στην Αμερική έκανε δεύτερη εγχείρηση. Μετά από 15 μέρες, ενώ είχε ακόμα το πόδι της στο γύψο, βλέπει στον ύπνο της μια μοναχή και της λέει: «*όταν θα περπατήσεις να έρθεις στην Καλυβιανή*». Τη ρώτησε που είναι: «*Στην Κρήτη*» της απάντησε και χάθηκε.

Το πρωί κατάλαβε πως ήταν η Παναγία και πήρε κουράγιο. Οι γιατροί της είχαν πει πως θα περπατήσει μετά από τρεις μήνες, για να μη φύγει το μόσχευμα. Μετά από τρεις μέρες έπιασε μόνη της τα κάγκελα και περπάτησε γύρω από το κρεβάτι, παρά τις διαμαρτυρίες των γιατρών. Όταν γύρισε στην Ελλάδα μετά από τρεις μήνες, ήρθε στην Κρήτη και προσκύνησε την Παναγία μας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΡΔΙΩΤΙΣΣΑ (Λασιίθι)

Γιατί η Παναγία κρατά το Χριστό πάνω στην καρδιά της.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΑΤΑΚΕΚΡΥΜΜΕΝΗ (Άργος)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε μέσα σε σπηλιά πολύ καλά κρυμμένη.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΛΑΔΩΡΜΗ (Φούρκα Πίνδος)

Γιατί η εικόνα σταμάτησε στο κλαδί ενός δέντρου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΟΝΤΟΡΙΔΙΑ (Λουτρά Λέσβου)

Γιατί στην περιοχή του ναού υπάρχουν πολλές κοντοριδιές (=χαρουπιές).

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΟΡΟΝΑΣ (Καρδίτσα)

Γιατί το μοναστήρι στεφανώνει σαν κορόνα το θεσσαλικό κάμπο.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΟΥΚΟΥΖΕΛΙΣΣΑ

Η παράδοση ξετυλίγεται τον 12^ο αιώνα. Η ιερή αυτή Εικόνα βρίσκεται στην Ι. Μονή της Μεγίστης Λαύρας και παίρνει την ονομασία της από τον Όσιο Ιωάννη τον Κουκουζέλη, έναν αγγλόφωνο ψάλτη, άνθρωπο πιστό, πραιο, ταπεινό και γεμάτο αγάπη για το Θεό, ο οποίος εγκατέλειψε τα αυτοκρατορικά παλάτια της Κων/πόλεως στα οποία ήταν ο πιο επίσημος και εξάίρετος μουσικός, για να υπηρετήσει τον Βασιλέα Θεό στον Ιερό Άθωνα, κοντά στην Λαύρα έκτισε το κελί των Αρχαγγέλων και εκεί ησύχαζε έξι ημέρες της εβδομάδος, την Κυριακή και στις μεγάλες γιορτές μετέβαινε στο Μοναστήρι και συνέψαλλε με τους πατέρες της Μονής. Σε μια αγρυπνία το Σάββατο του Ακάθιστου Ύμνου, αφού έψαλλε με ευλάβεια τους εορταστικούς ύμνους, κάθισε να ξεκουραστεί στο στασίδι απέναντι από της Εικόνας της Θεοτόκου. Σε λίγο νύσταξε και ακούει μια σιγανή φωνή δίπλα του να του λέει «*Χαίρεις Ιωάννη!*». Και με την φωνή αντικρίζει μπροστά του την Θεοτόκο να ακτινοβολεί και να λέει «*Ψάλλε μοι και εγώ ου μη σε εγκαταλείψω*», και ταυτόχρονα του έδωσε ένα χρυσό νόμισμα και εξαφανίστηκε. Μόλις σηκώθηκε ο Ιωάννης άρχισε να κλαίει από την χαρά του, δοξάζοντας την Θεοτόκο για την φροντίδα της σε αυτόν. Από τότε θεραπεύτηκαν τα ποδιά του Ιωάννη και έγιναν και πολλά άλλα θαύματα.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΟΥΜΠΕΛΙΔΙΚΗ (Καστοριά)

Επειδή η εκκλησία έχει κουμπέ (=τρούλο) ψηλό και κυλινδρικό.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΡΕΜΑΣΤΗ (Ηλεία)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε να αιωρείται, να κρέμεται στο κενό.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΡΥΦΗ ή ΚΡΥΦΤΗ (Πλωμάρι)

Γιατί το εξωκλήσι βρίσκεται κρυμμένο σε σπηλιά.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΥΚΚΟΥ (Κύπρος)

Δυστυχώς, δε γνωρίζουμε για ποιο λόγο ονομάστηκε Κύκκος. Μερικοί λένε ότι οφείλει την επωνυμία του στο δέντρο Κόκκος-Κοκκονιές, που φυτρώνει

στη γύρω περιοχή. Αργότερα ίσως έχουμε μετατροπή του ο σε υ και έτσι έχουμε Κόκκος- Κύκκος. Άλλοι λένε ότι το πήρε από κάποιο χωριό που βρισκόταν στο βουνό και λεγόταν Κύκκος. Κατά τους ειδικούς Κυπρίους παραμένει άγνωστο πως πήρε το όνομα Κύκκος.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΛΑΓΟΥΔΙΑΝΗ (Θεσ/νίκη)

Γιατί η εκκλησία χτίστηκε από κάποιο Λαγουδαίο.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΛΑΜΠΙΔΩΝΑ (Λαμπρινό-Πήλιο)

Από θαύμα της Παναγίας που συνοδευόταν με λάμψη.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΛΑΟΥΡΕΝΤΕΝΑ (Ζάκυνθος)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε από εργάτες λαουρέντες (στην ακρογιαλιά).

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΛΙΜΝΙΑ (Εύβοια)

Γιατί η εικόνα βρέθηκε στην κωμόπολη Λίμνη.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΛΙΜΝΙΩΤΙΣΣΑ (Κάλυμνος)

Γιατί στην περιοχή λίμναζαν νερά.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΛΟΓΓΟΒΑΡΔΑ (Πάρος)

Γιατί η μονή χτίστηκε στην ομώνυμη τοποθεσία.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΑΚΕΛΑΡΙΑΣ (Καλάβρυτα)

Γιατί ο ναός χτίστηκε από το στρατηγό Βελισάριο για να εξιλεωθεί για τη στάση του Νίκα όπου έγινε μεγάλο μακελειό.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΚΡΥΡΑΧΗΣ

Πήρε το όνομά της από τη ράχη του βουνού στο οποίο είναι κτισμένο το μοναστήρι της και στο σημείο εκείνο βρέθηκε η εικόνα της.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΑΛΕΒΗ (Όρος Πάρνος)

Γιατί η μονή είναι χτισμένη στο ομώνυμο βουνό.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑΔΟΣ

Τα γεγονότα συνδέονται με δύο ασκητές τον Ιγνάτιο και τον Προκόπιο. Οι δύο αυτοί ασκητές ζήτησαν χρηματική βοήθεια από τον τότε αυτοκράτορα, Μανουήλ Κομνηνό, για να χτίσουν ένα μοναστήρι αφιερωμένο στην Παναγία. Οι δύο ασκητές οδηγήθηκαν, ενώ έχτιζαν το μοναστήρι, από μία λάμψη σε μια σχισμή ενός βράχου και βρήκαν μία Άγια εικόνα της Παναγίας και λίγο πιο εκεί ένα μαχαίρι. Απ' το μαχαίρι αυτό η εικόνα αυτή ονομάστηκε *«Παναγία της Μαχαιράς»*. Αυτή η εικόνα έχει κάνει πολλά θαύματα, έχει σταματήσει επιδημίες και άλλα πολλά.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΑΓΑΛΟΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΑ

Το όνομα το πήρε από το Σπήλαιο, που έχει 30μ. βάθος, πλάτος 60μ. και αρκετό ύψος. Γι' αυτό ονομάστηκε Μέγα Σπήλαιο, και απ' αυτό πήρε το όνομα και το μοναστήρι, ως μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου. Η εικόνα αυτή της Παναγίας βρέθηκε στο Μ. Σπήλαιο (τον 3^ο αιώνα μ.Χ.) απ' όπου πήρε και το όνομά της. Σήμερα βρίσκεται στη Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου και γιορτάζει την 23^η Αυγούστου.

Τα θαύματα της Μεγαλοσπηλαιώτισσας

Αναρίθμητα είναι τα θαύματα που έλαβαν και λαμβάνουν χώρα στο ιερό προσκύνημα του Μεγάλου Σπηλαίου. Έτσι, είναι ανάγκη να αναφερθούν μερικά από αυτά γιατί διηγούνται τη Δόξα του Θεού και τη Χάρη της Παναγίας.

Αιώνες τώρα, η εικόνα της Θεοτόκου παραμένει άφθαρτη και άλιωτη, αφού το κερί, που από τη φύση του λιώνει, δεν έπαθε τίποτα, ούτε ακόμη κι απ' τις πυρκαγιές που γνώρισε το μοναστήρι μέχρι σήμερα.

Στα χρόνια της Ενετοκρατίας, ο αρχηγός των Ενετών στην Αχαΐα θέλησε να πάρει την εικόνα αλλά τα ιερόσυλα χέρια του έμειναν ξερά και ακίνητα.

Το 1705, ο έφορος των Ενετών Τζάνης, έχοντας σκοπό να πάρει την εικόνα και να την κάνει δικιά του, τιμωρήθηκε από την Παναγία που πήρε τη γυναίκα του Αντωνίνα.

Όταν κάποτε οι μοναχοί του μοναστηριού Μεγ. Σπηλαίου θέλησαν να φέρουν νερό με αυλάκι από τον Κερυνίτη ποταμό για τις ανάγκες του μοναστηριού, συνάντησαν στο πέραςμα μια μεγάλη πέτρα που δε μπορούσαν να τη σπάσουν. Τότε, προσευχήθηκαν, στην Παναγία, η οποία πράγματι τους

βοήθησε. Κατά θαυματουργικό τρόπο η πέτρα έσπασε και πέρασε το νερό του αυλακιού. Από τότε μέχρι σήμερα εκείνη η τοποθεσία λέγεται «της Παναγίας το Λιθάρι».

Ο διάκονος της Μονής Πεντέλης, που λεγόταν Γρηγόριος, όταν κάποτε αρρώστησε, αποφάσισε να μεταβεί στο μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου, για να ζητήσει βοήθεια από την Παναγία. Στο δρόμο όμως, κακοποιήθηκε από ληστές που τον έριξαν μισοπεθαμένο σ' ένα λάκκο του ποταμού. Τότε η Παναγία παρουσιάζεται μπροστά του, του δίνει το χέρι Της και τον σηκώνει, ενώ ταυτόχρονα τον γιατρεύει απ' την αρρώστια του. Το θαύμα αυτό έγινε το 1735.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΕΛΙΚΑΡΟΥ (Σκύρος)

Γιατί στην περιοχή φυτρώνουν τα λουλούδια μελικούρια.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΗΛΙΑΝΗ (Σέριφος)

Γιατί στην περιοχή του ναού καλλιεργούσαν πολλές μηλιές.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΤΗ (Κόνιτσα)

Γιατί η Σκέπη του ναού είναι καλυμμένη με πλάκες μολύβδου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ (Ν. Μηχανιώνα)

Πάνω από 200 χιλιάδες προσκυνητές επισκέπτονται κάθε χρόνο τη Μεγαλόχαρη της Ν. Μηχανιώνας απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας. Έκανε αμέτρητα θαύματα που έχουν μείνει ιστορικά. Είναι μια από τις πιο θαυματουργές εικόνες της Θεομήτορος.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΟΒΛΥΤΙΣΣΑ

Η θαυματουργή εικόνα βρίσκεται στο μοναστήρι του Αγίου Παύλου και επειδή έβγαζε μύρο, ονομάστηκε Μυροβλύτισσα.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ (Κύθηρα)

Στα ξακουστά Κύθηρα, υπάρχει το μεγάλο προσκύνημα της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας. Η εικόνα της ανακαλύφθηκε στην τοποθεσία Μυρτίδια.. Ονομάστηκε έτσι γιατί η εικόνα βρέθηκε ανάμεσα σε μυρτιές (φυτό).

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΝΙΚΟΠΟΙΟΣ Ή ΣΩΖΟΥΣΑ

Στην εικόνα αυτή η Υπεραγία Θεοτόκος εικονίζεται κατά πρόσωπον και κρατά στο στήθος της τον εικονιζόμενο Χριστό μικρόν.

Η έκφρασή της είναι αυστηρή και μεγαλοπρεπής. Η ονομασία αυτού του τύπου εικόνας της Θεοτόκου οφείλεται στην πίστη της Νίκης που χαρίζει η Υπεραγία Θεοτόκος εναντίον των εχθρών του Βυζαντινού Κράτους και εναντίον των ορατών και αοράτων εχθρών του κάθε πιστού ανθρώπου.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΝΗΣΙΩΤΙΣΣΑ

Στη Μονή Μυρελαίου υπάρχει η εικόνα της Παναγίας Νησιώτισσας η οποία έχει αυτό το όνομα γιατί ανήκε πριν από το 1835 στην Ι. Μ. της Θεομήτορος Μεσσηνισιώτισσας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΞΕΝΙΑ (Αλμυρός)

Γιατί η εικόνα ήρθε από τα ξένα, τη Μ. Ασία.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Ξενοφώντα στο Άγιο Όρος, ενώ παλιότερα ήταν στο μοναστήρι του Βατοπεδίου. Το 1730 η εικόνα έφυγε μόνη της και ήρθε στην Ι. Μονή του Ξενοφώντα. Από τότε, η Παναγία αυτή ονομάστηκε Οδηγήτρια, γιατί μόνη της οδηγήθηκε στο μοναστήρι του Ξενοφώντα.

Σύμφωνα με την παράδοση ο ευαγγελιστής Λουκάς ζωγράφησε πρώτος την Παναγία στο γνώριμο ως σήμερα τύπο της Οδηγήτριας. Μάλιστα, αρεστή η εικόνα και στην ίδια, είχε την ευλογία της.

Η Θεομητορική αυτή εικόνα εκ παλαιότατων χρόνων βρίσκεται στο καθολικό της Ι. Μονής Βατοπεδίου, επί του κίονος του αριστερού ψαλτηρίου. Το έτος 1730 κατά παράξενο τρόπο η εικόνα εξαφανίστηκε παρόλο που ο ναός ήταν ασφαλισμένος. Οι πατέρες του Βατοπεδίου θεώρησαν ότι κάποιος ιερόσυλος βρήκε επιτήδαιο τρόπο και την υπέκλεψε, και ενώ διελογίζετο την απώλεια της, ξαφνικά διαδόθηκε ότι η Αγία εικόνα βρίσκεται στην Ι. Μονή Ξενοφώντος που

απέχει 3-4 ώρες από την Βατοπεδίου. Αμέσως ο ηγούμενος έστειλε μοναχούς να την παραλάβουν και να την επανατοποθετήσουν στην αρχική της θέση, λαμβάνοντας πλέον πρόσθετα μέτρα ασφαλείας. Παρόλα αυτά και πάλι η Ιερή Εικόνα βρέθηκε από την Μονή Βατοπεδίου στην Μονή Ξενοφώντος. Όταν πλέον οι Βατοπεδινόι πατέρες είδαν την αναχώρηση της Θεομητορικής Εικόνας από την Μονή τους, έκριναν σκόπιμο να την αφήσουν στον τόπο που επέλεξε η ίδια, και να μεταβούν άπαντες προς προσκύνήσής της .

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΣΣΑ

Η εικόνα της Παναγίας της Οικονόμισσας βρίσκεται στο Άγιο Όρος, στην Ι. Μ. της Μεγίστης Λαύρας. Σύμφωνα με την παράδοση στην Ιερά αυτή Μονή είχε αρχίσει ένα μεγάλο έργο το οποίο λόγω εξάντλησης των χρημάτων δεν μπορούσε να συνεχιστεί. Η Παναγία όμως γέμισε τις αποθήκες με τρόφιμα, λάδι και κρασί και βοήθησε να συνεχιστεί το έργο αυτό. Από τότε, στη Λαύρα δε βάζουν ποτέ ‘Οικονόμο’, γιατί το ρόλο αυτό έχει αναλάβει η ίδια η Παναγία. Έτσι η Παναγία φροντίζει για τη συντήρηση της Μονής, σύμφωνα με την υπόσχεση που έδωσε η Παναγία στον ιδρυτή της Μονής Άγιο Αθανάσιο.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΛΥΜΠΙΩΤΙΣΣΑ

Κατά την παράδοση, η εικόνα της Παναγίας ήταν ενθρονισμένη στο παλιό μοναστήρι της Καρυάς Ολύμπου, που διαλύθηκε και ίσως από αυτό να πήρε το όνομα Ολυμπιώτισσα. Μετά τη διάλυση της Μονής, η εικόνα με θαυματουργό τρόπο ξεκίνησε μόνη της να έρθει στο μοναστήρι της Ελασσόνας. Τη νύχτα, ένας τσοπάνος βλέπει ένα παράξενο φως να βγαίνει από ένα σωρό χόρτων της περιοχής. Τότε, από φόβο ή περιέργεια, πήρε μια μικρή πέτρα και την έριξε προς το μέρος που φαινόταν το περίεργο φως. Μόλις την πέταξε όμως, αισθάνθηκε ότι παραλύει το χέρι του και τρομαγμένος έφυγε για το χωριό όπου διηγήθηκε στους χωριανούς του το συμβάν. Την άλλα μέρα, όλοι μαζί πήγαν στον τόπο με το περίεργο φως και αφού έψαξαν, βρήκαν την εικόνα της Παναγίας με την πέτρα που πέταξε ο βοσκός σφηνωμένη πάνω στην εικόνα. Αμέσως ο βοσκός, βλέποντας την εικόνα με σφηνωμένη την πέτρα πάνω της, μετανόησε και το χέρι του έγινε καλά (λένε ότι ήταν Τούρκος), ενώ οι ευσεβείς χριστιανοί της Καρυάς μετέφεραν την εικόνα στο μοναστήρι της Ελασσόνας.

Η εικόνα είναι επάργυρη, με τη σφηνωμένη μικρή πέτρα πάνω της και σώζεται σαν ιερό κειμήλιο της Μονής. Θεωρείται θαυματουργή και είναι το σέμνωμα και το καύχημα της Ελασσόνας, ενώ όλοι οι κάτοικοι της περιφέρειας δείχνουν μεγάλη ευλάβεια προς την Παναγία Ολυμπιώτισσα.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ (ΑΜΟΛΥΝΤΟΣ)

Σ' αυτήν την εικόνα η Παναγία Θεοτόκος έχει θλιμμένη έκφραση. Στο αριστερό της χέρι κρατά τον Χριστό, ως παιδίον, ενώ με το δεξί χέρι της κρατά τα χέρια του. Ο Χριστός στρέφοντας το κεφάλι αριστερά ατενίζει τον Αρχάγγελο Γαβριήλ, ο οποίος κρατά τον σταυρό ενώ απέναντί Του, στα δεξιά ζωγραφίζεται ο Αρχάγγελος Μιχαήλ κρατώντας τα σύμβολα του Πάθους, δηλαδή την λόγχη και τον σπόγγο.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΪΣΔΕΡΙΑΝΗ (Ιεράπετρα)

Γιατί η εικόνα είναι από το Ραϊσδερε της Μ. Ασίας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΙΝΑ

Βρίσκεται στο μοναστήρι του Αγίου Γρηγορίου (Άθως) και πήρε το όνομα της δωρήτριας Μαρίας Ασανίνας Παλαιολογίνας, κυράς της Μολδοβλαχίας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΛΕΙΑΝΗ (Ηράκλειο)

Γιατί η μονή ιδρύθηκε πολύ παλιά.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΛΙΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑ (Καλαμάς Ιωαννίνων)

Γιατί στην περιοχή της Μονής υπάρχουν παλιούρια (=αγκαθωτοί θάμνοι).

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑ

Στο μοναστήρι του Γρηγορίου βρίσκεται η θαυματουργική εικόνα της Θεοτόκου που λέγεται *''Παντάνασσα''*, αφιέρωμα της Μαρίας Ασανίνας της Παλαιολογίνας, κυράς της Μολδοβλαχίας στο Άγιο Όρος.

Η εικόνα αυτή δοκιμάστηκε πολλές φορές από διάφορες πυρκαγιές, που έγιναν κατά καιρούς στο μοναστήρι.το1761,σε μία τρομακτική πυρκαγιά, το μοναστήρι καταστράφηκε τελείως, εκτός από την εικόνα της Παναγίας που έμμηνε τελείως άθικτη.

Η εικόνα διασώζει το ιστορικό της αφιέρωση της στο κάτω μέρος που αναφέρει:*''Δέησης της ευσεβέστατης Κυράς Μαρίας Ασανίνας Παλαιολογίνας, Κυράς Μολδοβλαχίας''*.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΠΑΔΙΚΗ ή ΠΟΠΣΚΑΓΙΑ (Άγιο Όρος)

Βρίσκεται στο μοναστήρι Χιλανδαρίου. Η εικόνα αυτή είναι θαυματουργή. Την κρατούν συνήθως οι Σέρβοι μοναχοί και την αποκαλούν με το ρώσικο προσωνύμιο Ποπσκαγιά, που σημαίνει «Παναγία των παπάδων».

Η ιστορία έχει ως εξής: Κάποτε στο μοναστήρι αυτό παρουσιάστηκε ως παπάς ένας αιρετικός κατάσκοπος. Αυτό το φανέρωσε η Παναγία με τον εξής τρόπο: Όταν γινόταν η λιτανεία της θαυματουργής εικόνα για το συνηθισμένο αγιασμό κοντά στη θάλασσα, την εικόνα κρατούσε ο αιρετικός παπάς, ο οποίος ξαφνικά έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε μπροστά στα μάτια όλων των πατέρων της μονής.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Μεταξύ των άλλων θαυματουργών εικόνων που βρίσκονται στο μοναστήρι του Βατοπεδίου είναι και η εικόνα της Θεοτόκου, η καλούμενη «Παραμυθία». Όταν οι πειρατές ήρθαν κρυφά στο μοναστήρι για να το λεηλατήσουν, ο ηγούμενος άκουσε από την εικόνα της Παναγίας τα εξής λόγια: *«Σήμερα αν μην ανοίξεις τις πόρτες του μοναστηριού. Ανεβείτε στα τείχη και διώξτε τους»*. Οι πειρατές έκαναν επίθεση μόλις πλησίασαν, σκοτώθηκαν και τραυματίστηκαν αρκετοί, ενώ οι υπόλοιποι μπροστά στο μεγάλο κίνδυνο μπήκαν στα πλοία κι έφυγαν. Από τότε και μέχρι σήμερα οι πατέρες της μονής την ονομάζουν *«Παναγία η Παραμυθία»*, δηλαδή παρηγοριά.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΑΡΗΓΟΡΙΤΙΣΣΑ

Στην Άρτα της Ηπείρου βρίσκεται ο Ναός της Παρηγορίτισσας ένας Ναός περίφημος και θαυματουργός: διαθέτει 6 τρούλους. Εκεί βρίσκεται σήμερα η πολυσέβαστη θαυματουργή εικόνα της Θεομήτορος. (Λέγεται μάλιστα ότι είναι μία από τις 70 εικόνες του Αποστόλου Λουκά). Τα γεγονότα συνέβησαν γύρω στο 14^ο αιώνα μ.Χ. Ονομάστηκε έτσι χάρη στην ασφάλεια και στην παρηγοριά που εκφράζει το πρόσωπό της και χάρη στα θαύματά της που έσωσαν πολλούς πιστούς.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ

Η Πλατυτέρα των ουρανών είναι πασίγνωστη παράσταση της Υπεραγίας Θεοτόκου που βρίσκεται στην κόγχη του Ιερού βήματος. Το όνομά της αυτό όπως ακριβώς αναγράφεται και στην επιγραφή της, προέρχεται από την υμνολογία της εκκλησίας μας, όπου χαρακτηρίζεται όπως η Πλατυτέρα των Ουρανών.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΟΛΙΤΙΣΣΑ (Τήλος)

Γιατί η ιδιοκτήτρια του κτήματος, που χτίστηκε ο Ναός, ήταν απ' την Πόλη.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΟΡΤΑΪΤΙΣΣΑ (Άγιο Όρος)

Η πιο ξακουστή και τιμημένη εικόνα της Παναγίας στο Άγιο Όρος είναι η Παναγία η Πορταϊτισσα. Στα χρόνια της εικονομαχίας η εικόνα αυτή βρισκόταν στη Νίκαια της Μ. Ασίας, αλλά για να μην πέσει στα χέρια των εικονομάχων η ιδιοκτήτρια χήρα με το γιο της την πέταξαν στη θάλασσα για να γλιτώσει. Η εικόνα, όρθια άρχισε να πλέει προς τη Δύση αντίθετα από τη φορά των κυμάτων και ήρθε στο Άγιο Όρος, μπροστά στη Μονή Ιβήρων.

Ύστερα από υπόδειξη της Παναγίας σε ευσεβή μοναχό της μονής, οι μοναχοί πήραν την εικόνα στο μοναστήρι και την τοποθέτησαν στο ιερό βήμα. Η εικόνα κατά θαυμαστό τρόπο έφευγε από το ιερό και πήγαινε πίσω από την πόρτα της μονής. Έτσι πήρε το όνομα Πορταϊτισσα. Σήμερα βρίσκεται στο μοναστήρι των Ιβήρων και θεωρείται η πιο θαυματουργική εικόνα της Θεοτόκου στο Άγιο Όρος.

Τα θαύματα της Πορταϊτισσας:

Άπειρα είναι τα θαύματα της Παναγίας της Πορταϊτισσας. Απ' όλα τα μέρη της γης, οι Ορθόδοξοι χριστιανοί προστρέχουν στην εικόνα Της και ζητούν η βοήθειά Της. Εμείς για τη δόξα της Παναγίας και ψυχική ωφέλεια των χριστιανών θα αναφέρουμε μόνο τα παρακάτω:

- **Η καντήλα της μονής Ιβήρων**

Ένα θαυμαστό σημείο που συμβαίνει στη μονή Ιβήρων είναι η θαυματουργική κίνηση της καντήλας, που καίει μέρα και νύχτα μπροστά στην Ωραία Πύλη του καθολικού Ιβήρων. Η καντήλα αυτή κατά καιρούς ξαφνικά αρχίζει να κινείται με μεγάλη δύναμη μόνη της, γεγονός που προκαλεί συγκίνηση και ρίγη στους πιστούς. Η κίνηση αυτή της καντήλας θεωρείται σαν ευλογία της Θεοτόκου προς τα μοναστήρι και τους μοναχούς. Αυτό γίνεται κυρίως τα Χριστούγεννα, το Πάσχα και το Δεκαπενταύγουστο. Πολλές φορές όμως συμβαίνει και εκτάκτως, που προμηνύει-κατά την αγιορείτικη παράδοση- κάποιο κακό είτε για το μοναστήρι είτε για το Άγιο Όρος ή και για ολόκληρο τον κόσμο.

Σήμερα κάθε φορά που συμβαίνει να κινείται η καντήλα, οι πατέρες του μοναστηριού κάνουν ολονυχτίες, αγρυπνίες και παρακλήσεις στην Παναγία την Πορταϊτισσα, παρακαλώντας Την να γλιτώσει τον κόσμο από τις επικείμενες συμφορές.

- **Τα χρυσά νομίσματα του ζητιάνου**

Κάποτε, ένας ζητιάνος περνώντας από το μοναστήρι των Ιβήρων ζήτησε λίγο ψωμί, αλλά ο πορτιέρης τον έδιωξε και δεν του έδωσε τίποτα. Πικραμένος ο ζητιάνος έφυγε και συνέχισε το δρόμο του. Σε μια στιγμή κουράστηκε και κάθισε κάτω από ένα δέντρο για να ξεκουραστεί. Ξαφνικά βλέπει μπροστά του μια όμορφη γυναίκα μ' ένα μωρό στην αγκαλιά της, η οποία τον ρώτησε γιατί είναι στεναχωρημένος. Ο ζητιάνος με λύπη της είπε: *«Επειδή είμαι νηστικός και κουρασμένος, παρακάλεσα τον πορτιέρη να μου δώσει λίγο ψωμί αλλά αυτός μ' έδιωξε»*. Τότε η Παναγία του λέει: *«Πήγαινε ξανά και ζήτησε ψωμί. Αν αρνηθούν, τότε πάρε αυτά τα χρυσά νομίσματα να το πληρώσεις»*.

Ο ζητιάνος άκουσε τη γυναίκα (Παναγία) και ξαναπήγε για ψωμί αλλά και πάλι ο πορτιέρης δεν του έδωσε. Τότε ο ζητιάνος του δίνει τα χρυσά νομίσματα, για να το αγοράσει. Ο μοναχός, ύστερα απ' αυτό, ενημέρωσε τον ηγούμενο και τους αδελφούς και όλοι τους διαπίστωσαν με έκπληξη ότι τα χρυσά νομίσματα ήταν της Παναγίας, αφού εκείνη τη στιγμή έλειπαν από την εικόνα. Τότε κατάλαβαν ότι η ίδια η Παναγία τα έδωσε στο ζητιάνο και το γεγονός αυτό έκανε τους μοναχούς της μονής να είναι πιο φιλόξενοι μέχρι σήμερα.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΡΟΑΝΑΓΓΕΛΟΜΕΝΗ

Η Παναγία η Προαναγγελομένη προανήγγειλε στους μοναχούς τον ερχομό των αιρετικών παπικών. Όταν γίνεται η ακολουθία οι μοναχοί διαβάζουν τον Ακάθιστο Ύμνο. Οι Βούλγαροι την ονομάζουν χαίροβη (δηλαδή εικόνα το χαίρε).

Το γεγονός χρονολογείται γύρω στο 1274.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΡΟΥΣΙΩΤΙΣΣΑ (Ευρυτανία)

Το 829 μ.Χ. οι εικονομάχοι εξαφάνιζαν τις εικόνες. Η εικόνα της Παναγίας της Προυσιώτισσας διέφυγε τον κίνδυνο των εικονομάχων. Η παράδοση αναφέρεται στην Προύσα της Μ. Ασίας απ' όπου πήρε το όνομά της η εικόνα. Η εικόνα είναι πολύ θαυματουργή. Αποτελεί το σέμνωμα της Ευρυτανίας και το εγκαλλώπισμα της Μ. Προσού, όπου στεγάζεται. Γιορτάζεται στις 23 Αυγούστου.

Θαύματα της Παναγίας:

Αναρίθμητα είναι τα θαύματα της παναγίας Προυσιώτισσας. Εμείς για τη δόξα της Παναγίας και την ωφέλεια των χριστιανών θα αναφέρουμε δύο:

-Κάποτε, από αμέλεια του νεωκόρου, πήρε φωτιά η εκκλησία της μονής καταστράφηκε τελείως. Όταν σταμάτησε η φωτιά βλέπουν τη θαυματουργική

εικόνα να στέκεται πάνω από την Αγία Τράπεζα χωρίς να έχει πάθει τίποτε από την φωτιά! Όλα τα άλλα καταστράφηκαν. Η Παναγία φύλαξε την εικόνα της.

-Δεξιά της εκκλησίας είναι μια φοβερή χαράδρα. Μια φορά, λοιπόν, στέκονταν πλάι της μια γυναίκα ενός ιερέα, που βαστούσε το μικρό της βρέφος στην αγκαλιά της. Από τον πολύ συνωστισμό και χωρίς να το καταλάβει έπεσε μαζί με το παιδί της κάτω. Όταν είδαν το γεγονός αυτό όλοι οι προσκυνητές, λυπήθηκαν για τον άδικο χαμό τους. Οι άνθρωποι της μονής κατέβηκαν, για να μαζέψουν τα νεκρά σώματά τους αλλά βλέπουν τη γυναίκα με το παιδί της να κάθεται πάνω σε μία πέτρα, χωρίς να έχουν πάθει τίποτε! Η Παναγία έκανε το θαύμα της. Ο λαός με τη μεριά του δόξασε την Παναγία και είπε: *«Μεγάλη είναι η χάρη Προυσιώτισσας»*.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΥΡΟΒΟΛΗΘΕΙΣΑ

Πρόκειται για τοιχογραφία που βρίσκεται στο υπέρθυρο της εξωτερικής πύλης της μονής Βατοπεδίου. Κατά το 1822 μια ομάδα Τούρκων οπλιτών έφθασε στην μονή, και ένας από αυτούς, βλέποντας την εικόνα, την πυροβόλησε με μια σφαίρα που τρύπησε το δεξί χέρι της Παναγίας. Αποτέλεσμα αυτής της πράξης του ήταν να παραφρονήσει ο ίδιος και να κρεμαστεί σε μια ελιά μπροστά στην μονή. Βλέποντας οι άλλοι Τούρκοι την θεια τιμωρία φοβήθηκαν και εγκατέλειψαν αμέσως τη μονή. Επιπλέον ο αρχηγός του αποσπάσματος, όταν πληροφορήθηκε την πράξη του στρατιώτη, που ήταν ανιψιός του, διέταξε να μην τον θάψουν, αλλά να τον αφήσουν άταφο ως κακούργο.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΡΕΥΜΑΤΟΚΡΑΤΟΥΣΑ (Γέφυρα Κιλκίς)

Ονομάστηκε έτσι γιατί συγκρατεί τα ρεύματα του Παρακείμενου ποταμού για να μην πλημμυρίσουν την περιοχή. Η εικόνα που έχει σχέση με την γνωστή προφητεία.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΡΙΖΑ ΤΟΥ ΙΕΣΣΑΙ (Σάριζα Άνδρου)

Εικόνα που έχει σχέση με τη γνωστή προφητεία.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΡΟΔΙΑ (Βίλγα Άρτας)

Γιατί η εικόνα της μονής είναι του τύπου «Ρόδον το Αμάραντο».

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΤΟ ΑΜΑΡΑΝΤΟ

Στην εικόνα αυτή η Θεοτόκος κρατά τριαντάφυλλο και φορά στέμμα βασιλικό. Ο δε Χριστός στέκεται όρθιος πάνω στο γόνατο της φορώντας στιχάριο, σαν μικρός διάκονος. Το όνομα της έχει υμνολογική βάση.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΕΪΝΤΑΓΙΑ ή ΕΛΑΦΙΝΑ (Δαμασκός)

Η θαυματουργική εικόνα της παναγίας της Σεϊντάγια βρίσκεται στο ιστορικό μοναστήρι της Παναγίας της Σεϊντάγιας - 60χλμ. Έξω από τη Δαμασκό. Ονομάστηκε Ελαφίνα επειδή απέτρεψε τον Ιουστινιανό να σκοτώσει μια ελαφίνα που βρήκε στο κυνήγι του. Ο ναός είναι περίφημος και θαυμαστός: τα σχέδια δόθηκαν από την ίδια την Παναγία.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ

Το Άγιο προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά είναι κτισμένο σε ένα από τα πιο ορεινά χωριά της Ελλάδας, την Καστανιά Βερμίου (στη Βέροια). Το μοναστήρι αυτό είναι κτισμένο σε υψόμετρο 1300μ. από Έλληνες του Πόντου που ήρθαν στην Ελλάδα πρόσφυγες μετά Μικρασιατική καταστροφή του 1922-1923.

Την ονομασία «Παναγία Σουμελά» την έχει πάρει από το όρος Μελά της Τραπεζούντας, όπου είχε κτιστεί το πρώτο μοναστήρι της Παναγίας. Έτσι από τη φράση «πάμε στο όρος Μελά», μετετράπη σε «στο Μελά» ή «στον Μελά» και έφτασε να αποκαλείται «Σουμελά».

Η ιστορία της εικόνας της Παναγίας μας πηγαίνει πολύ πίσω στην εποχή του Ευαγγελιστή Λουκά που ήταν αυτός που ζωγράφισε την εικόνα.

Κατά την παράδοση κοντά στην Ακρόπολη των Αθηνών υπήρχε ένα μοναστήρι όπου ζούσαν δύο μοναχοί που υπηρετούσαν την εικόνα της Παναγίας. Πριν πετάξει η Παναγία για την Ανατολή φανερώθηκε στο όνειρο των μοναχών και τους είπε να την ακολουθήσουν στην Ανατολή στο όρος Μελά. Οι μοναχοί είδαν την αγία εικόνα να πετά προς την Ανατολή και έτσι υπακούοντας στο θέλημα της Παναγίας ταξίδεψαν στο όρος Μελά.

Εκεί ίδρυσαν οι δύο μοναχοί το πρώτο μοναστήρι. Το πρώτο θαύμα της Παναγίας έγινε όταν το έκτιζαν. Στην περιοχή δεν υπήρχε νερό και έτσι οι δύο παρακάλεσαν την Παναγία να τους βοηθήσει. Και πραγματικά αμέσως άρχισε να τρέχει νερό από το βράχο.

Στο πέραςμα του χρόνου το μοναστήρι έπαθε πολλές ζημιές. Πάντα όλοι βοηθούσαν οικονομικά και ιδιαίτερα οι αυτοκράτορες Κομνηνοί. Ακόμη και μετά την πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας το μοναστήρι το σεβάστηκαν και οι

ίδιοι οι Τούρκοι. Την εποχή της Τουρκοκρατίας η Παναγία Σουμελά υπήρξε πνευματικό κέντρο της Ανατολής και κρυφό σχολείο των Πόντιων.

Η Παναγία Σουμελά έκανε πολλά θαύματα γι' αυτό δεν ήταν μόνο σεβαστή από τους χριστιανούς αλλά και από τους Τούρκους.

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή ο Ελληνισμός της Ανατολής ξεριζώθηκε. Οι καλόγεροι πριν εγκαταλείψουν το μοναστήρι έθαψαν την εικόνα της Παναγίας μαζί με το Ευαγγέλιο και άλλα κειμήλια με την ελπίδα ότι κάποτε θα γύριζαν πίσω. Δέκα χρόνια έμειναν μέσα στην κρύπτη. Δια της διπλωματικής οδού οι Έλληνες κατάφεραν να πάρουν πίσω την εικόνα της Παναγίας. Το 1951 ιδρύθηκε μοναστήρι στην Καστανιά του Βερμίου και από τότε η θαυματουργή εικόνα βρίσκεται εκεί.

Θαύματα της Παναγίας:

Εξαιτίας του μεγάλου πλούτου το μοναστήρι πολλές φορές δεχόταν ληστρικές επιδρομές και αρπαγές.

Κάποια περίοδο, δυο κλέφτες πήγαν στο μοναστήρι και αφού μάζεψαν όλα τα ασημικά και τα χρυσαφικά θέλησαν να πάρουν και την εικόνα της Παναγίας. Δε συμφωνούσαν όμως στο ποιος από τους δύο θα την έπαιρνε. Γι' αυτό άρχισαν να μαλώνουν. Κάποια στιγμή συμφώνησαν να την τεμαχίσουν στα δύο και ο καθένας να πάρει το μερίδιό του. Όταν όμως σήκωσαν το τσεκούρι και έριξαν την πρώτη τσεκουριά, αμέσως η οργή της Παναγίας ήρθε πάνω τους. Άρχισαν αστραπές, βροντές και κεραυνοί να πέφτουν γύρω τους, που ανάγκασαν τους κλέφτες να αφήσουν την εικόνα κι όσα χρυσαφικά είχαν αρπάξει. Κατατρομαγμένοι το έβαλαν στα πόδια... (Λέγεται ότι φλόγες τους κυνηγούσαν παντού και μόνο, όταν κάηκαν ζωντανοί, η φωτιά έσβησε).

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΠΗΛΙΑΝΗ (Νίσυρος & σε πολλά άλλα μέρη)

Γιατί η Μονή είναι χτισμένη σε σπηλιά.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟΜΙΩΤΙΣΣΑ (Κόνιτσα)

Γιατί η Μονή είναι χτισμένη στο στόμιο μιας χαράδρας.

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΣΥΝΤΡΙΑΝΗ (Κως)

Γιατί η Παναγία συντρέχει και βοηθά του ανθρώπους.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΝΟΥ

Τα γεγονότα (που συνέβησαν γύρω στο 1822) συνδέονται με μια ευλαβή μοναχή την Πελαγία. Η Θεοτόκος την προέτρεψε σε όραμα να επιστατήσει να χτιστεί μεγαλοπρεπής ναός προς τιμήν της. Η Μεγαλόχαρη της Τήνου έκανε αμέτρητα θαύματα ακόμη και πρόσφατα. Αναφέρεται μάλιστα ότι έκανε θαύματα σε μια μέρα [θαύματα της έχουν δημοσιευτεί και σε εφημερίδα (!!!!)]. Χιλιάδες πιστοί επισκέπτονται κάθε χρόνο το ναό της, (πολλοί από αυτούς κάνουν τάματα) και ιδιαίτερα στις 15 Αυγούστου όπου και εορτάζει. Η εικόνα της βρίσκεται στον Ι. Ναό της Μεγαλόχαρης της Τήνου.

Θαύματα της Παναγίας:

Το 1842μ.Χ., οκτώ πειρατές μπήκαν κρυφά στην εκκλησία για να αρπάξουν τα χρυσαφικά αλλά και την εικόνα της Παναγίας. Μόλις όμως επιχείρησαν να κατεβάσουν την εικόνα, τους έπιασαν φοβεροί πόνοι, έπεσαν κάτω και πέθαναν. Το πρωί, όταν οι παπάδες άνοιξαν την εκκλησία, τους βρήκαν όλους νεκρούς, με τα πρόσωπα παραμορφωμένα και τους έθαψαν.

Στους χρόνους της Τουρκοκρατίας ο Μουσταφά-Αγάς της Κρήτης έπαθε παράλυση και ήταν για αρκετά χρόνια κατάκοιτος. Ένας χριστιανός τον συμβούλεψε να επισκεφθεί την Παναγία της Τήνου, να Την παρακαλέσει και αυτή θα τον γιατρέψει. Ο τούρκος, μέσα στην απελπισία του, αποφάσισε και ήρθε στην Τήνο. Για αρκετές μέρες παρακαλούσε την Παναγία να τον κάνει καλά. Η Παναγία έκανε το θαύμα της θαύμα της. Ο Τούρκος έγινε καλά και για να ευχαριστήσει την Παναγία, βαπτίστηκε χριστιανός και κάθε χρόνο έστελνε 500 γρόσια στην Παναγία της Τήνου. Από τα χρήματα αυτά κατασκεύασαν στην αυλή του Ναού ένα μαρμάρινο σιντριβάνι, που υπάρχει μέχρι σήμερα.

Ένα καράβι ταξίδευε στα ανοιχτά της Τήνου. Ξαφνικά το πλοίο έπαθε ρωγμή και τα νερά άρχισαν να μπαίνουν μέσα. Ο καπετάνιος κατάλαβε ότι το πλοίο σε λίγο θα βουλιάξει. Γύρισε το βλέμμα του προς την Παναγία και άρχισε να την παρακαλάει για τη σωτηρία του. Η Παναγία έκανε το θαύμα της. Ένα τεράστιο ψάρι, με θαυματουργό τρόπο χώθηκε στη ρωγμή του καραβιού και αμέσως τα νερά σταμάτησαν να μπαίνουν στο πλοίο. Όταν το καράβι έφτασε στο πρώτο λιμάνι, ο καπετάνιος έδωσε εντολή να ψάξουν και να εξακριβώσουν τι έγινε. Πράγματι βρήκαν μέσα στην τρύπα ένα ψάρι που δεν επέτρεπε τα νερά να περάσουν.

Ο καπετάνιος κατάλαβε ότι η Παναγία έκανε το θαύμα της και μόλις επέστρεψε από το ταξίδι του, έφερε για τάμα του ένα ασημένιο καράβι με ένα ψάρι σφηνωμένο σ' αυτό. Τούτο το αφιέρωμα το βλέπουμε ανάμεσα στα πολλά αφιερώματα που στολίζουν το Ναό της Παναγίας.

Ένας Ελληνοαμερικάνος έμεινε τυφλός για πολλά χρόνια. Μέσα στην απελπισία του θυμήθηκε την Παναγία της Τήνου. Την παρακάλεσε τότε να τον

γιατρέψει, τάζοντας να φέρει στην εκκλησία της χρυσό όποιο αντικείμενο πρωτόβλεπε. Η Παναγία άκουσε τις προσευχές του, τον λυπήθηκε και τον έκανε καλά. Ο τυφλός βρήκε ξανά το φως του και το πρώτο πράγμα που είδε ήταν μια πορτοκαλιά στον κήπο του. Συνεπής στο τάμα του έφερε ολόχρυση πορτοκαλιά στην Μεγαλόχαρη. Το χρυσό αυτό δέντρο στολίζει σήμερα την εκκλησία της Τήνου και το βλέπουν όλοι οι προσκυνητές ενισχύοντας την πίστη τους στη Μεγαλόχαρη

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΤΟΥΡΛΙΑΝΗ (Μύκονος)

Από τη μοναχή Τούρλου & κατόπιν την τοποθεσία Τούρλος, όπου ο ναός είναι χτισμένος.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΡΙΧΕΡΟΥΣΑ

Η Παναγία Τριχερούσα παρουσιάζεται με τρία χέρια και η παράσταση συνδέεται με τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό. Η Θεοτόκος του χάρισε πάλι το χέρι του που είχε κοπεί και εκείνος πρόσθεσε ένα ασημένιο χέρι στην εικόνα της. Τον 12^ο αιώνα η εικόνα δωρίθηκε στον Αρχιεπίσκοπο Σερβίας, ο οποίος και την έφερε στην Σερβία στην Ιερά Μονή του Χιλανδαρίου του Αγίου Όρους, Σερβικό Μοναστήρι. Σήμερα η εικόνα στεγάζεται στη Μονή Χιλανδαρίου του Αγ. Όρους.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΣΑΜΠΙΚΑ

Η Παναγία από τις τσάμπες (σπίθες) που έβγαζε ονομάστηκε Τσαμπίκα.

Η εικόνα είναι θαυματουργή και ιδιαίτερα χαρίζει παιδιά σε άτεκνες γυναίκες, οι οποίες με πίστη και ευλάβεια, νηστεία και προσευχή, ανεβαίνουνε ξυπόλυτες στη Χάρη της Παναγίας και ζητούν τη βοήθειά της.

Το όνομα Τσαμπίκος και Τσαμπίκα στη Ρόδο είναι πολύ συχνό και μαρτυρεί τα πολλά θαύματα της Παναγίας.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΦΙΔΟΥΣΑ (Κεφαλονιά)

Χαρακτηριστικό θαύμα είναι αυτό που επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο στη Παναγία τη Φιδούσα στην Κεφαλληνία. Εκεί κάθε 15 Αυγούστου βγαίνουν μέσα από το ναό μερικά φίδια που είναι τελείως αβλαβή.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΦΛΕΒΑΡΙΩΤΙΣΣΑ (Χώρα Σέριφου)

Γιατί γιορτάζει 2 Φεβρουαρίου

ΠΑΝΑΓΙΑ ΦΡΑΓΚΟΒΙΛΛΑ (Αμαλιάδα)

Γιατί ο ναός χτίστηκε κοντά σε μια βίλα ενός Φράγκου.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΧΡΥΣΑΦΙΤΙΣΣΑ (Μονεμβασία)

Απ' το χωριό Χρυσάφα της Λακωνίας όπου αρχικά φιλοξενούνταν η εικόνα.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΧΡΥΣΟΚΕΦΑΛΟΣ

Ονομάστηκε έτσι γιατί η εικόνα της Παναγίας (Θεοτόκου) που υπήρχε μέσα στο ναό ήταν μωσαϊκό και είχε κεφάλι από χρυσές ψηφίδες.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΛΑΙΩΤΙΣΣΑ (Γιουριάννα Τζουμέρκων)

Γιατί στη σπηλιά που βρίσκεται η εικόνα βρέθηκε η χρυσή εικόνα της Παναγίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«ΠΡΟΣΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ», Εκδόσεις Ρόπτρον, Αθήναι 1990.

«Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ», του Θωμά Αχ. Τσούλια, Πρωτοσβύτερου – Θεολόγου, Συγγραφέα

«Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ», Έκδοση της Ι. Κοινότητας του Αγίου Όρους.

«ΠΑΝΑΓΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ».

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ», Τόμος Βυζαντινές Εικόνες, Εκδοτική Αθηνών.

«ΟΙ ΒΪΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ», του Μιχαήλ Ι. Γαλανού (†), Εκδόσεις Αποστολικής Διακονίας, Αθήναι 1988.

Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια 2002.

Internet: www.MountAthos.Gr

Επιμέλεια: Νικόλαος Ζαλακώστας, Θεολόγος καθηγητής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ